

Cēsu novada pašvaldības iestādes

CĒSU MUZEJS

darbības un attīstības stratēģija

2026–2030

Cēsis, 2025

Ievads

Kārlis Skalbe:

*Tautu vieno viņas valoda, viņas zeme un
stāsts par kopējiem likteņiem – vēsture.*

Cēsu novada pašvaldības iestādes “Cēsu muzejs” (turpmāk – CNPI “Cēsu muzejs”) darbības un attīstības stratēģija 2026. – 2030. gadam (turpmāk – Stratēģija) ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kas nosaka darbības prioritātes, mērķus un rīcības plānu sekmīgai darbībai un attīstībai atbilstoši CNPI “Cēsu muzejs” vīzijai un misijai.

CNPI “Cēsu muzejs” tika izveidota saskaņā ar Cēsu novada domes 2024. gada 22. februāra lēmumu Nr. 59, apvienojot vienā iestādē visus akreditētos Cēsu novada muzejus: Cēsu Vēstures un mākslas muzeju, Piebalgas muzeju apvienību “Orisāre” (turpmāk – PMA “Orisāre”) ar Brāļu Kaudzīšu memoriālo muzeju “Kalna Kaibēni”, Kārļa Skalbes memoriālo muzeju “Saulrieti”, Antona Austriņa memoriālo muzeju “Kaikaši”, Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna memoriālo muzeju “Jāņaskola” un Eduarda Viedenbauma muzeju “Kalāči” un apstiprinot CNPI “Cēsu muzejs” tiesisko pamatu – CNPI “Cēsu muzejs” Nolikumu (turpmāk – Nolikums).

Stratēģijas izstrāde balstīta

- Latvijas Republikas Muzeju likumā;
- Latvijas Republikas Latviešu vēsturisko zemju likumā,
- Ministru kabineta 2006. gada 21. novembra noteikumos Nr.956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu”,
- Valsts Kultūrpolitikas pamatnostādņēs 2022.-2027. gadam "Kultūrvalsts" un citos normatīvajos aktos un plānošanas dokumentos ietvertajās kultūrpolitikas vadlīnijās;
- Cēsu novada kultūras attīstības stratēģijā 2030,

kā arī CNPI "Cēsu muzejs" apvienoto muzeju darbības izvērtējumā, kas veikts, analizējot reālo situāciju 2025. gada pirmajā pusē un līdz šim spēkā esošos vidēja termiņa plānošanas dokumentus:

- Cēsu Vēstures un mākslas muzeja stratēģiju 2021.-2026. gadam un Cēsu pils pārvaldības plānu 2021.-2027. gadam,
- PMA "Orisāre" darbības un attīstības stratēģiju 2023.- 2027. gadam;
- Eduarda Veidenbauma muzeja "Kalāči" darbības un attīstības stratēģiju 2020.-2025. gadam.

Stratēģijas izstrādi īstenoja darba grupa: CNPI "Cēsu muzejs" direktore Elīna Kalniņa, direktores vietniece krājuma un pētniecības darbā, galvenā krājuma glabātāja Antija Erdmane-Hermane, PMA "Orisāre" vadītāja Līva Grudule, Eduarda Veidenbauma muzeja "Kalāči" vadītāja Andra Ķīse, Viduslaiku pils vadītājs Gundars Kalniņš, apmeklētāju centra vadītājs Kristofers Zellītis, Cēsu Izstāžu nama vadītāja Kristīne Rozenberga, galvenā speciāliste ekspozīciju un izstāžu darbā Vija Rozentāle, krājuma glabātāja Kristīne Gertnere-Celma, muzejpedagoģe Evita Muceniece, apmeklētāju speciāliste Kristīne Zunda.

Stratēģiju veido ievads un septiņas daļas:

1. Darbības pamatojums un īss, vispārīgs raksturojums, kas ietver vīziju, misiju un vērtības;
2. Pamatfunkciju nodrošinājumā balstīts pašreizējās situācijas raksturojums un analīze:
 - 2.1. Pārvaldības un administratīvā darba situācijas raksturojums un SVID analīze;
 - 2.2. Krājuma darba situācijas raksturojums un SVID analīze;
 - 2.3. Pētniecības darba situācijas raksturojums un SVID analīze;
 - 2.4. Izglītojošā darba un publiskā piedāvājuma situācijas raksturojums un SVID analīze;
 - 2.5. Mārketinga un komunikācijas darba situācijas raksturojums un SVID analīze.
3. Galveno mērķauditoriju un to segmentu vajadzību raksturojums;
4. Attīstības prioritārie virzieni un mērķi;
5. Sasniedzamie rezultāti;
6. Snieguma rādītāji;
7. Stratēģijas ieviešanas process.

Stratēģija apstiprināta Cēsu novada domes 2025. gada 18. septembra sēdē.

1. Darbības pamatojums un īss, vispārīgs raksturojums jeb

KAS UN KĀPĒC MĒS ESAM

Kārlis Skalbe:

Radīšana vispirms ir iecerēšana.

*Ja gribat radīt sev pilnīgu un
skaistu dzīvi, ieceriet to!*

Mēs esam 2024. gadā izveidota pašvaldības kultūras institūcija ar simtgadīgu muzeju, viduslaiku pili, izstāžu namu Cēsīs un divām struktūrvienībām Cēsu novadā: PMA “Orisāre” ar senāko memoriālo muzeju Latvijā – Brāļu Kaudzišu memoriālo muzeju “Kalna Kaibēni”, Kārļa Skalbes memoriālo muzeju “Saulrieti”, Antona Austriņa memoriālo muzeju “Kaikaši” Vecpiebalgas pagastā un Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna memoriālo muzeju “Jāņaskola” Jaunpiebalgas pagastā, Eduarda Veidenbauma muzeju “Kalāči” Liepas pagastā.

Mūsu pārziņā ir vairāk nekā 203 000 nacionālā krājuma priekšmetu un 11 valsts nozīmes arheoloģijas, arhitektūras un vēstures pieminekļu¹ saglabāšana, izpēte un publiskās pieejamības nodrošināšana. Cēsu viduslaiku pils ir mūsu atpazīstamākais un apmeklētāju iecienītais apskates objekts, viens no atpazīstamākajiem kultūras tūrisma galamērķiem Latvijā.

Šodien mēs dzīvojam pasaulē, kurā strauji risinās lielas pārmaiņas un aug to radītā spriedze. Mūsdienu cilvēkiem ir grūti saglabāt līdzsvaru. Mūsu pārziņā esošajam kultūrvēsturiskajam mantojumam ir kapacitāte kļūt par cilvēkiem nepieciešamā līdzsvara garantu. Mēs spējam palīdzēt mūsdienu cilvēkiem atgūt svarīgos orientierus, lai atjaunotu līdzsvara sajūtu.

¹ (1) Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Cēsu viduslaiku pils (VAN 392); (2) Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis Cēsu viduslaiku pils drupas ar trim priekšpiļu nocietinājumu mūriem (VAN 6206); (3) Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis Cēsu pilsmuiža (VAN 6205); (4) Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis ratnīca-stallis (VAN 6204); (5) Valsts nozīmes vēstures piemineklis Brāļu Kaudzišu memoriālais muzejs “Kalna Kaibēni” (VAN 18); (6) Valsts nozīmes vēstures piemineklis Rakstnieka A. Austriņa dzimtās mājas (VAN 17); (7) Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis “Saulrieti”(K. Skalbes muzejs) (VAN 8718); (8) Valsts nozīmes vēsturiska notikuma vieta Rakstnieka K. Skalbes dzīves vieta “Saulrieti” (VAN 8719); (9) Valsts nozīmes vēstures piemineklis Komponista E. Dārziņa dzimtās mājas, Jaunpiebalgas pagastskola (VAN 12); (10) Valsts nozīmes vēstures piemineklis “Kalāči” (VAN 14); (11) Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis zemnieku sēta “Kalāči” (VAN 8949).

Mūsu vīzija:

Mēs kalpojam mūsu cilvēkiem un kopienām. Mēs rūpējamies par vēsturisko atmiņu, mūsu priekšteču radīto Cēsu pilsētu, Cēsu novada lauku pagastiem un viensētām, ēkām, lietām un vidi, kas veido reģionāli un nacionāli nozīmīgu dabas, vēstures un kultūras mantojumu, īpaši izceļot Cēsu novada ievērojamo personību veikumu. Mēs apzināmies, ka esam atbildīgi par pasauli, kādu atstāsim saviem bērniem.

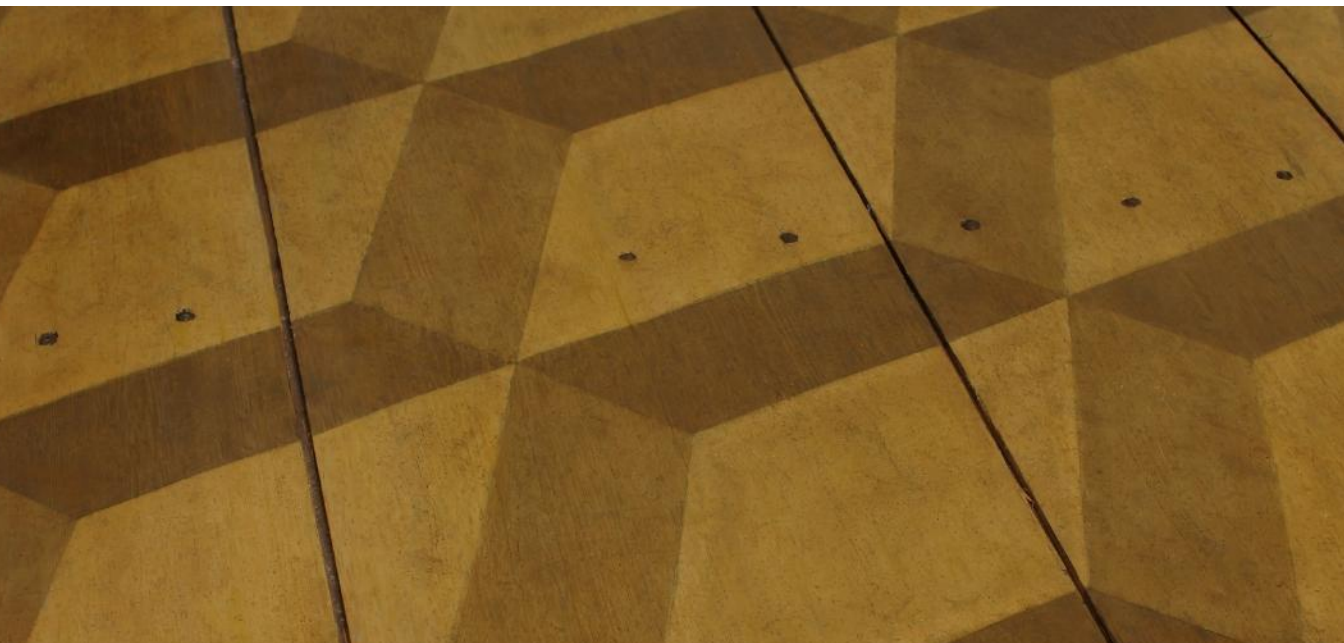
Mūsu misija:

Saglabājot, papildinot, pētot un interpretējot mūsu muzeju krājumus un kultūrvēsturiskā mantojuma vietas, mēs veidojam dialogu ar cilvēkiem. Mēs ticam, ka stiprinot saikni ar mūsu apmeklētājiem un izprotot, ko un kāpēc darām, mēs sniedzam nozīmīgu ieguldījumu sabiedrības izglītošanā, saliedēšanā un labākā nākotnē.

Mēs esam jauna, profesionāla un mērķtiecīga komanda, kurā plecu pie pleca strādā 40 darbinieki.

Cieņa, sadarbība un atbildība ir mūsu pamatvērtības, kuras darbinieki izvēlējušies, atklāti balsojot par katram individuāli svarīgākajām vērtībām, lai nāktu uz darbu ar prieku un darba vidē justos droši. Komandā esam vienojušies, ka mums vienlīdz svarīga ir cieņa pret apmeklētājiem un cieņa vienam pret otru. Mēs uzskatām, ka sadarbība ir mūsu darba ilgtspējīgas attīstības atslēga, jo tikai uzticoties kolēģiem un partnerībā ar citiem, mēs spēsim sasniegt nospraustos mērķus. Mūsu komandas spēks ir katra kolēģa spējā uzņemties atbildību.

Gada laikā mēs uzņemam ap 83 000 apmeklētājus, no tiem 25 % ir skolēni un 75% ir kultūras tūristi (15% no Vidzemes, 20% no pārējiem Latvijas reģioniem un Rīgas, 40% no ārvalstīm). Mūsu tiešais ieguvums no pārdoto biļešu un pakalpojumu skaita pēdējos gados ir aptuveni 300 000 EUR gadā, taču jāvērtē arī netiešais ieguldījums Cēsu novada ekonomikā.

2. Pašreizējās situācijas raksturojums un analīze jeb

KAS IR MŪSU AKTUALITĀTES

2.1. Pārvaldības un administratīvā darba situācijas raksturojums

Reinis Kaudzīte:

Kārtību vajaga tik ievest, tad pēc viņa pati sevi vada.

Kopš 2024. gada 4. aprīļa, kad CNPI “Cēsu muzejs” uzsāka darbību, tā ir jaunākā kultūras institūcija Cēsu novada pašvaldībā, bet tajā apvienoti novada muzeji, kas dibināti 20. gadsimtā, laika posmā no 1925. līdz 1990. gadam. Visi muzeji 21. gadsimtā guvuši atšķirīgu reorganizāciju pieredzi, no kurām visdaudzveidīgākā pieder muzejam Cēsīs.

Cēsu muzejs (toreiz – Cēsu Vēstures un mākslas muzejs), pirmo vērienīgo reorganizāciju piedzīvoja 2004. gadā, kad, Cēsu dome, muzeju apvienojot ar Cēsu Tūrisma informācijas centru, izveidoja Cēsu pašvaldības aģentūru “Vidzemes Vēstures un tūrisma centrs”. Reorganizācijas rezultātā muzejs zaudēja juridisko statusu, kļuva par aģentūras nodaļu un no tā kā atsevišķu nodaļu nošķīra 1985. gadā muzeja paspārnē izveidoto Cēsu Izstāžu namu. Pēc 2009. gada administratīvi teritoriālās reformas 2012. gadā Cēsu novada dome aģentūru reorganizēja, tai kā atsevišķu nodaļu pievienojot Cēsu Kultūras centru, un jauno institūciju pārdēvēja par “Cēsu Kultūras un tūrisma centru”. Pēc 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas 2022. gadā Cēsu novada dome Cēsu pašvaldības aģentūru “Vidzemes Vēstures un tūrisma centrs” likvidēja un Cēsu Vēstures un mākslas muzeju kopā ar Cēsu Izstāžu namu kā vienotu struktūrvienību pievienoja 2022. gadā izveidotajai Cēsu novada Kultūras pārvaldei.

PMA “Orisāre” izveidota 2006. gadā ar Vecpiebalgas pagasta padomes lēmumu, lai apvienotu trīs memoriālos muzejus Piebalgā: Antona Austriņa memoriālo muzeju “Kaikaši”, Brāļu Kaudzīšu memoriālo muzeju “Kalna Kaibēni” un Kārļa Skalbes memoriālo muzeju “Saulrieti”. Apvienība tapa, jo nelielajā Vecpiebalgas pagastā darbojās trīs muzeji ar līdzīgiem mērķiem un viens no tiem, Brāļu Kaudzīšu memoriālais muzejs “Kalna Kaibēni”, piedzīvoja regulāras vadītāju maiņas, kas kavēja attīstību, un bija nepieciešams atjaunot vecākā Latvijas memoriālā muzeja darbību atbilstoši muzeja pamatfunkcijām. Līdz ar apvienības izveidi, tika sakārtots muzeja krājums, muzeji vienojās par kopīgu misiju un darba uzdevumiem, ko turpmāk realizēja profesionāli darbinieki. 2009. gadā, Kultūras Ministrijai reorganizējot Rakstniecības, Teātra un Mūzikas muzeju, tā struktūrvienība Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna memoriālais muzejs

“Jāņaskola” tika pievienots PMA “Orisāre” kā apvienības darbības mērķiem un uzdevumiem atbilstošs muzejs. PMA “Orisāres” pārvaldība mainījies līdz ar divām administratīvi teritoriālajām reformām, kad Vecpiebalgas pagasta pašvaldības pārziņā esošie muzeji, pagastam likvidējoties, pārgāja Vecpiebalgas novada pašvaldības pārziņā, bet nākamajā reformā no Vecpiebalgas novada pašvaldības uz Cēsu novada pašvaldību. Ar Cēsu novada domes 2022. gada 16. jūnija lēmumu PMA “Orisāre” pievienoja Cēsu novada Kultūras pārvaldei un tā kļuva par pārvaldes struktūrvienību.

Eduarda Veidenbauma muzejs “Kalāči” no 1996. gada bija Liepas pagasta pašvaldības pārziņā. Pirmās administratīvi teritoriālās reformas rezultātā muzejs kļuva par Priekuļu novada pašvaldības iestādi, bet pēc otrās administratīvi teritoriālās reformas līdz 2022. gada 31. augustam bija Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvaldes iestāde. Ar Cēsu novada domes 2022. gada 16. jūnija lēmumu Eduarda Veidenbauma muzeju “Kalāči” pievienoja Cēsu novada Kultūras pārvaldei un tas kļuva par pārvaldes struktūrvienību.

2024. gada februārī, reorganizējot Cēsu novada Kultūras pārvaldi, Cēsu novada dome visus akreditētos Cēsu novada muzejus atdalīja no Kultūras pārvaldes, izveidojot pastāvīgu iestādi – CNPI “Cēsu muzejs”.

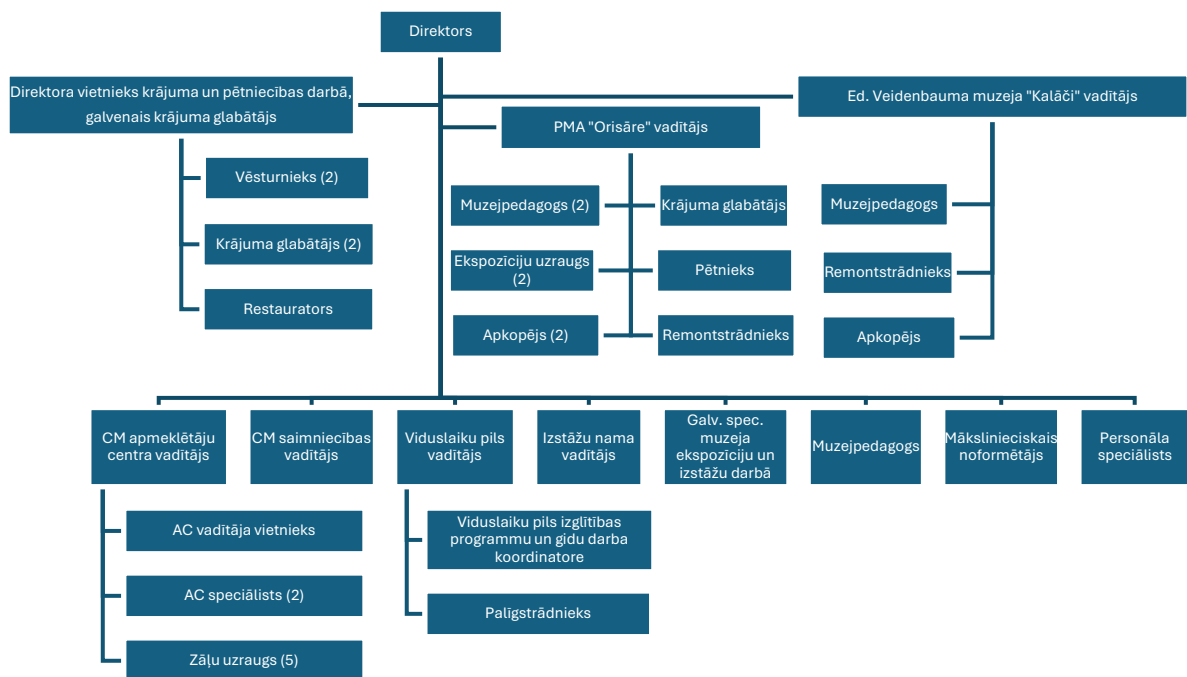
Pirms Cēsu Vēstures un mākslas muzeja pievienošanas Kultūras pārvaldei 2021. gada 3. jūnijā Latvijas Muzeju padome Cēsu Vēstures un mākslas muzejam piešķīra reģionālās nozīmes statusu, vienlaikus lūdzot muzeju:

- 1) papildināt pamatojumu ar informāciju, kas skaidro, kā Cēsu muzejs plāno īstenot reģionāla muzeja darbību turpmākajos 5 gados, nodrošinot komplektēšanas, pētniecības un komunikācijas funkcijas;
- 2) pamatojumā norādīt teritoriālās robežas, kādās Cēsu muzejs turpmāk gatavojas īstenot savu darbību kā reģionālas nozīmes muzejs².

Latvijas Muzeju padomes lūguma izpilde vispārīgi, bet lūgumā izvirzītajām prasībām neatbilstoši, pamatota Cēsu Vēstures un mākslas muzeja darbības stratēģijā 2021.-2026. gadam, vienā no pieciem stratēģiskajiem mērķiem nosakot, ka muzejs līdz 2026. gadam kļūs par reģionālu metodiskā atbalsta centru Cēsu novada muzejiem un kultūras mantojuma institūcijām. Lai sasniegtu šo mērķi, stratēģijā bija izvirzīti trīs uzdevumi: 1) sniegt metodisko un konsultatīvo atbalstu Cēsu novada muzejiem; 2) līdzdarboties Cēsu novada Kultūras mantojuma Padomes izveidē; 3) izveidot darba grupu Cēsu Vēstures un mākslas muzeja pārvaldības jautājumu risināšanai pirms 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas. *Diemžēl nav publiski pieejamu, drošticamu datu, kas apliecinātu, ka izvirzīto uzdevumu izpilde līdz šim būtu vainagojusies ar nospraustā mērķa sasniegšanu, tamdēļ jāsecina, ka Latvijas Muzeju padomes Cēsu muzeja piešķirtais reģionālā muzeja statuss joprojām ir formāls, tam iztrūkst pamatojuma un pašlaik nav reāla seguma, kā arī trūkst cilvēkresursi tā realizēšanai.*

Saskaņā ar CNPI “Cēsu muzejs” nolikumu, iestādi vada direktors, kas ir tieši pakļauts Cēsu novada pašvaldības izpilddirektoram, un iestāde nolikumā noteikto funkciju un uzdevumu izpildi realizē saskaņā ar 1. attēlā redzamo struktūru.

² Latvijas Muzeju Padomes 03.06.2021. sēdes Protokols Nr. 134.

1. att. CNPI "Cēsu muzejs" struktūra 2025. gada septembrī

CNPI "Cēsu muzejs" darbojas visiem muzejiem vienota Zinātniskā padome, kuras uzdevums saskaņā ar nolikumu ir nodrošināt muzeju darbībai nozīmīgu jautājumu risināšanu, koleģiālu pieredzes apkopošanu, izvērtēšanu un ieviešanu praksē.

Kopš dibināšanas 2024. gada aprīlī CNPI "Cēsu muzejs" vienu reizi nomainījis direktors. Iepriekšējā direktore Ināra Bula darba attiecības pārtrauca 2025. gada 20. martā. No 2025. gada 21. marta līdz 18. maijam iestādes direktora pienākumus pildīja CNPI "Cēsu muzejs" struktūrvienības PMA "Orisāre" vadītāja Līva Grudule. No 2025. gada 19. maija darbu uzsāka jauna direktore Elīna Kalniņa.

No 2025. gada 20. maija līdz 2025. gada 26. jūnijam, direktorei veicot pārrunas ar katru darbinieku, tika pārskatīti darbinieku amatu apraksti, un kopā ar darbiniekiem tika secināts, ka tajos nepieciešami būtiski uzlabojumi un papildinājumi, kas atbilst iestādes strukturālajām izmaiņām un darbinieku tiešajiem amata pienākumiem. Pārrunas atklāja, ka būtiski jāpārskata darbinieku darba slodzes un jāveicina labbūtība, lai mazinātu dažādus ar izdegšanu un pārslodzi saistītus riskus, kā arī nepieciešams izveidot darbinieku Ētikas komisiju, lai novērstu negatīvu savstarpējo darba attiecību veidošanos.

Secinājumi: CNPI "Cēsu muzejs" šobrīd spēkā esošā struktūrā nepieciešamas būtiskas pārmaiņas, lai iestāde spētu nodrošināt efektīvu pārvaldību, kā arī izpildīt Nolikumā noteiktās funkcijas un uzdevumus. Iestādes pārvaldību apgrūtinā arī formāli un realitātei neatbilstoši darbinieku amatu apraksti, trūkst nodaļu un struktūrvienību darbību reglamentējošu dokumentu, kā arī nav ikgadējā darba plāna, jo kopš CNIP "Cēsu muzejs" uzsāka darbu, tā darbojusies bez vienota ikgadējā darba plāna. Ņemot vērā augsto darba intensitāti tūrisma sezonas laikā, kā arī zemo atalgojumu, ir jārod risinājums darbinieku labbūtības nodrošinājumam kā to paredz Latvijas Republikas Darba likums.

Apzinoties reālo situāciju, kas pieprasīja tūlītēju risinājumu, 2025. gada 27. jūnijā tika sasaukta darbinieku kopsapulce, kurā darbinieki ievēlēja CNPI "Cēsu muzejs" Ētikas komisiju, Darba koplīguma sagatavošanas grupu un vienojās par regulāru darbinieku kopsapulces sasaukšanu divas reizes gadā: pavasarī – pirms aktīvās tūrisma sezonas sākuma, aprīļa pēdējā pirmdienā, un rudenī – pēc aktīvās tūrisma sezonas noslēguma, oktobra pēdējā pirmdienā. 2025. gada jūlijā tika izstrādāts Ētikas komisijas nolikums un turpinās darbs pie Darba koplīguma izstrādes. No 2025. gada 1. septembra Cēsu Jaunās pils 4. stāva kādreizējās noliktavas telpās iestādes darbiniekiem ir izveidotas un pilnībā aprīkotas atpūtas un virtuves telpas.

Muzeju reorganizācijas un pārvaldības optimizācijas seku SVID analīze

STIPRĀS PUSES:

- formāls reģionālais statuss;
- jaudīgs resurss – kultūrvēsturiskais mantojums muzeju krājumos un arheoloģijas, arhitektūras un vēstures pieminekļi, vide un ēkas, kurās muzeji darbojas;
- mājvieta GNP Bioreģiona teritorijā;
- vairumam darbinieku patīk viņu darbs;
- zinošs personāls, kas spēj jēgpilni rūpēties par dabas, arhitektūras, vēstures un kultūras mantojumu, radīt un nodrošināt kvalitatīvus tūrisma produktus un pakalpojumus;
- vienots profesionālais atbalsts finanšu, juridiskās, personāla vadības, IKT, pakalpojumu komunikācijas un ēku saglabāšanas un apsaimniekošanas jomās.

VĀJĀS PUSES:

- reālā darbība neatbilst reģionālajam statusam;
- trūkst ikgadējais darba plāns;
- mantojuma vietām, kurās darbojas muzeji, trūkst pārvaldības plāni (tikai viduslaiku pilij ir pārvaldības plāns);
- arhitektūras pieminekļu (ēku, kurās darbojas muzeji) un infrastruktūras kritiskais stāvoklis, kas nenodrošina krājumu saglabāšanai atbilstošus apstākļus un apmeklētājiem ierobežo pieejamību.
- iepriekšējo reorganizāciju mantojums – kvalitatīvam muzeju darba nodrošinājumam neatbilstoša, līdz galam nesakārtota iekšējā struktūra un darbinieku pārslodze, arī darbinieku trūkums;
- neadekvāti zems atalgojums darbiniekiem;
- iepriekš veikta nepietiekama Cēsu novada domes pārvaldes personāla iepazīstināšana un izglītošana kultūras mantojuma un muzeju pārvaldības jomās, kas kavē lēmumu pieņemšanas procesu.

IESPĒJAS:

- kļūt par iecienītām un iekļaujošām izziņas, emocionālā baudījuma un brīvā laika pavadīšanas vietām Cēsu pilsētas un novada iedzīvotājiem un kopienām;
- kļūt par reģionālas nozīmes kompetences centru arheoloģijas, arhitektūras, vēstures un kultūras mantojuma ilgtspējīgā saglabāšanā un publiskās pieejamības nodrošināšanā;
- pievienoties GNP Bioreģiona Labas gribas memorandam;
- uzlabot un pilnveidot ilgtspējīgu kultūrvēsturiskā mantojuma pārvaldību vidē un ēkās, kurās muzeji īsteno savu darbu;
- attīstīt iekļaujošu un ilgtspējīgu infrastruktūru;
- īstenojot vienotu galveno mērķauditoriju vēlmju un vajadzību izpēti un radīt vienotu, savstarpēji papildinošu un iekļaujošu piedāvājumu un produktu klāstu, kļūstot par nacionālas nozīmes kultūras tūrisma galamērķi;
- nodrošināt vienotu piedāvājuma un produktu mārketingu un komunikāciju;
- pilnveidot darbinieku zināšanas un prasmes profesionālajā jomā un nodrošināt darbiniekiem konkurētspējīgu atalgojumu;
- izstrādāt krīzes vadības plānu;
- regulāri skaidrot muzeju un kultūras mantojuma saglabāšanas, pētniecības un interpretācijas darbu gan valsts, gan pašvaldības pārvaldēm un sabiedrībai;
- veidot un attīstīt starpdisciplināru sadarbību ar citām organizācijām un institūcijām gan pašvaldības, gan reģiona, gan valsts, gan starptautiskā līmenī.

DRAUDI:

- inertums un pasivitāte, preventīvi nereaģējot ne uz globālo klimata krīzi, ne demokrātijas trauslumu, ne ģeopolitiski determinēto militāro apdraudējumu;
- vājā saikne ar vietējām kopienām, ko atspoguļo apmeklētāju statistika, apliecina, ka vietējie noteikti nav mūsu galvenie apmeklētāji, lai gan esam viņu pašvaldības iestāde;
- zemā vēsturisko ēku energoefektivitāte, kas jau rada un arī turpmāk radīs lielas muzeja ēku ekspluatācijas izmaksas;
- darbinieku trūkums un ierobežota iespēja piesaistīt profesionālus un pieredzējušus darbiniekus zemā atalgojuma dēļ;
- ierobežotas finansējuma piesaistes iespējas kvalitatīvu produktu un pakalpojumu radīšanai.

***Secinājumi:** Muzeju reorganizāciju nepieciešamību noteica administratīvi teritoriālās reformas, kas radīja strukturālas pārmaiņas vietējo novadu un pagastu pašvaldībās, kuru pakļautībā muzeji darbojās, kā arī Cēsu novada domes jau 2004. gadā aizsāktā un 20 gadus konsekvēti turpinātā novada kultūras iestāžu pārvaldības optimizācija. 20 gados piedzīvojot četras reorganizācijas, Cēsu muzejs (līdz pēdējai reorganizācijai – Cēsu Vēstures un mākslas muzejs) uzskatāms par reorganizāciju veterānu, un daudzo reorganizāciju sekas joprojām saglabājušās CNPI “Cēsu muzejs” struktūrā, darbinieku amata aprakstos, darbību reglamentējošu un darbu organizējošu dokumentu neesamībā. PMA “Orisāre” un Eduarda Veidenbauma muzeju “Kalāči”*

reorganizācijas tik lielā mērā nav skārušas un ietekmējušas, jo pārvaldība kļuva birokrātiskāka, no muzejiem attālinātāka, taču muzeja funkciju izpildi tā neietekmēja. Darbs turpinājās un muzeji sekmīgi izgāja akreditācijas procesu.

2.2. Krājuma darba pašreizējās situācijas raksturojums

Kārlis Skalbe:

“Kas mākslā ir īsts un skaists, tas ir moderns visos laikos. Mūsu cimdu raksts būs tikpat moderns pēc tūkstoš gadiem, kā senie ēģiptiešu ornamentī. (..) Slava tiem darbiniekiem, kuri rokas mūsu pagātnē un atdod mums atpakaļ zeltu, kas izturējis gadu simteņu pārbaudījumu.”

CNPI “Cēsu muzejs” ir trīs atsevišķi muzeju krājumi: Cēsu muzeja krājums, PMA “Orisāre” muzeju krājums un Eduarda Veidenbauma muzeja “Kalāči” krājums. Cēsu muzeja krājums glabājas sešās dažādās lokācijās: Gaujas ielā 6, Gaujas ielā 8/10, J. Poruka ielā 8, Pils laukumā 1 un Pils laukumā 3 Cēsīs, un “Ausmās” Drabešu pagastā. PMA “Orisāre” krājums glabājas vienkopus Vecpiebalgas apvienības Inešu pagasta “Zemniekos”. Eduarda Veidenbauma muzeja “Kalāči” krājums glabājas “Kalāčos” Liepas pagastā.

Cēsu muzeja kopējais krājuma vienību skaits uz 2025. gada 28. augustu ir 174 688 vienības, no tām 128 676 – pamatkrājuma vienības (uz 31.12.2024 – 172 746 vienības, no tām 127 397 – pamatkrājuma vienības).

Cēsu muzeja krājuma kopējā vērtība uz 2025. gada 28. augustu ir 696 586,70 EUR (uz 31.12.2024 – 682 957,70 EUR).

2024. gadā Cēsu novada pašvaldība, LR Kultūras ministrija, Latvijas Nacionālais arhīvs un Valsts Zemes dienests parakstīja četru pušu sadarbības līgumu par kultūras un dokumentārā mantojuma glabātavu kompleksa izveidi, jaunas, Bauhaus principos balstītas, energoefektīvas ēkas būvniecību Cēsīs, Rīgas ielā 78. Komplekss ietvers Latvijas Nacionālā arhīva (LNA) Vidzemes reģiona centru, Cēsu muzeja krātuvi un Valsts zemes dienesta (VZD) Vidzemes reģionālās pārvaldes arhīvu. Projektu plānots pabeigt līdz 2027. gada beigām.

Tabula Nr. 1: Krājuma kolekcijas Cēsīs

Nosaukums (pēc esošā klasifikatora)	Vienību skaits 31.08.2025.	% no vienību kopskaita 31.08.2025.
Fotogrāfijas un pastkartes	43897	25,13
Grāmatas	9141	5,23
Periodika	5817	3,33
Dokumenti	35683	20,4
Numismātika un bonistika	8125	5,14
Arheoloģija	8653	4,95
Tekstilijas	2854	1,6
Māksla	3447	1,97
Lietiskie priekšmeti	10883	6,23
Fotonegatīvi	16391	9,39
Rokraksti, sīkiespieddarbi kartes u.c.	29437	17
Audio-video	360	0,21
KOPĀ	174688	100

Tabula Nr. 2: Krājuma komplektēšana Cēsīs no 2000. līdz 2025. gada 31. augustam

	Vienību skaits 01.10.2000	% no vienību kopskaita 01.10.2000	Vienību skaits 31.12.2010.	% no vienību kopskaita 31.12.2010	Vienību skaits 31.08.2025	% no vienību kopskaita 31.08. 2025
Pamatkrājums	98132	74 %	109472	73%	128676	73.67%
Palīgkrājums	34341	26%	40888	27%	46012	26,33%
Apmaiņas krājums	28	0,02%	28	0,0186	0	0
Kopā	132501	100%	150388	100%	174688	100%

PMA “Orisāre” kopējais krājuma vienību skaits uz 2025. gada 28. augustu ir 20626 vienības, no tām 17809 – pamatkrājuma vienības (uz 31.12.2024 – 20626 vienības, no tām 17809 – pamatkrājuma vienības).

PMA “Orisāre” krājuma kopējā vērtība uz 2025. gada 28. augustu ir 69997,76 EUR (uz 31.12.2024 – 69997,76 EUR).

Tabula Nr. 3: Krājuma kolekcijas PMA “Orisāre”

Nosaukums (pēc esošā klasifikatora)	Vienību skaits 31.08.2025.	% no vienību kopskaita 31.08.2025.
Kaikašu kolekcija	4206	20
Saulrietu kolekcija	3350	16
Kalna Kaibēnu kolekcija	10119	50
Orisāres kolekcija	2951	14
KOPĀ	20626	100

Tabula Nr. 4: Krājuma komplektēšana PMA “Orisāre” no 2010. līdz 2025. gada 31. augustam

	Vienību skaits 31.12.2010.	% no vienību kopskaita 31.12.2010.	Vienību skaits 31.08. 2025.	% no vienību kopskaita 31.08. 2025.
Pamatkrājums	15592	87	17809	86
Palīgkrājums	2236	13	2817	14
Apmaiņas krājums				
Kopā	17828	100%	20626	100%

Eduarda Veidenbauma muzeja “Kalāči” kopējais krājuma vienību skaits uz 2025. gada 28. augustu ir 8111 vienības, no tām 6015 – pamatkrājuma vienības
(uz 31.12.2024 – 8111 vienības, no tām 6015 – pamatkrājuma vienības).

Eduarda Veidenbauma muzeja “Kalāči” krājuma kopējā vērtība uz 2025. gada 28. augustu ir 15944.38EUR (uz 31.12.2024 – 15944.38 EUR).

Tabula Nr. 5: Krājuma kolekcijas Eduarda Veidenbauma muzeja "Kalāči"

Nosaukums (pēc esošā klasifikatora)	Vienību skaits 31.08.2025.	% no vienību kopskaita 31.08.2025.
Fotogrāfijas	1716	28.5
Grāmatas	629	10.4
Periodika	423	7
Dokumenti	1092	18.1
Atklātnes	440	7.3
Māksla (arī sīkiespieddarbi)	466	8
Lietiskie priekšmeti	555	9.2
Rokraksti (Eduarda un Kārļa Veidenbaumu, Edvarda Treimaņa-Zvārguļa)	694	11.5
KOPĀ	6015	100

Tabula Nr.6: Krājuma komplektēšana Eduarda Veidenbauma muzeja "Kalāči" no 2000. gada līdz 2025. gada 31. augustam

	Vienību skaits 01.10.2000 .	% no vienību kopskaita 01.10.2000	Vienību skaits 31.12.2010 .	% no vienību kopskaita 31.12.2010.	Vienību skaits 31.08.2025 .	% no vienību kopskaita 31.08.2025
Pamatkrājums	5854	75	5988	74	6015	75
Palīgkrājums	1969	25	2088	26	2096	25
Apmaiņas krājums	-	-	-	-	-	-
Kopā	7823	100%	8076	100%	8111	100%

Krājuma darba SVID analīze

STIPRĀS PUSES:

- muzeji ar skaitliski lielu krājumu;
- krājums ir bagāts un daudzveidīgs – lielisks avots gan pētniecībai, gan muzeja ekspozīciju, gan izglītojošā piedāvājuma radīšanai;
- Cēsu muzeja galvenā krājuma glabātava atrodas Cēsu pilsētas centrā;
- krājuma uzskaitē Cēsīs tiek izmantotas vietējās nozīmes datubāzes, kas pieejamas arī krājuma apmeklētājiem galvenajā krājuma glabātavā Gaujas ielā 6, Cēsīs;
- divas datu bāzes: Cēsu pils arheoloģisko priekšmetu datu bāze un Cēsu pilsētas namu vēsturei veltītā datu bāze "Cēsnieks un viņa nams" ir publiski pieejamas virtuāli;
- pieredzējušu speciālistu un jaunu speciālistu sadarbība, nododot zināšanas nākamajām paaudzēm;
- PMA "Orisāre" darbinieki ir apmācīti darbam ar Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogu (turpmāk NMKK), notiek mērķtiecīgs un regulārs darbs, ievadot datus NMKK. Uz 2024. gada 31. decembri NMKK ievadīti dati par 17809 priekšmetiem jeb 86% no visa krājuma.

VĀJĀS PUSES:

- pārpildītas krātuves;
- Cēsu muzeja krājuma izvietojums dažādās lokācijās;
- krātuvēs Cēsīs un lietisko priekšmetu krātuvē "Kalāčos" aprīkojums nenodrošina MK noteikumu NR.965 krājuma glabāšanas prasībām atbilstošus apstākļus un ierobežo mērķtiecīgu krājuma komplektēšanu;
- krājums trijās no četrām krātuvēm Cēsīs un visās struktūrvienību krātuvēs nav pieejams cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem; visās krātuvēs ierobežots nodrošinājums apmeklētāju ērtībām;
- krātuves Cēsīs un "Kalāčos" atrodas ēkās ar novecojušu infrastruktūru;
- restaurācijas darbnīca atrodas tikai Cēsīs un tās aprīkojums neatbilst 21. gs. prasībām un iespējām;
- Cēsu muzejā ir krājuma apjomam neatbilstošs darbinieku skaits;
- "Kalāču" muzejā krājuma darbs nav regulārs un efektīvs, jo muzeja vadītāja noslodzes dēļ nevar savienot krājuma glabātājas darbu ar vadītājas darba pienākumiem;
- krājumu digitalizācija līdz šim notikusi bez digitalizācijas speciālista amata vietas, pārkāpjot MK noteikumu Nr. 965 prasību darbam ar NMKK;
- darbinieki Cēsīs nav apmācīti darbam ar NMKK, viņiem nav pieejas un viņi nestrādā NMKK datu bāzē;
- nav plānveida resursu muzeja priekšmetu iegādei;
- nepietiekoši risināts jautājums par krājuma politikai neatbilstošu priekšmetu izņemšanu no krājuma.

IESPĒJAS:

- jaunā Cēsu muzeja krājuma glabātava projektēšanas stadijā;
- pieaug sabiedrības vēlme izzināt un pētīt;

DRAUDI:

- krājumu glabāšana neatbilstošās krātuvēs, kā arī prakse vairākkārtēji mainīt krātuves lokācijas (raksturīga Cēsu muzeja

- muzeju krājums ir lielisks resurss vidusskolēniem un ģimnāzistiem zinātniski pētniecisko darbu izstrādei;
- noturīga citu atmiņu institūciju interese izmantot muzeju krājuma priekšmetus izpētei un eksponēšanai;
- finansējumu piesaiste krājuma priekšmetu restaurācijas un pētniecības projektu realizācijai ar saglabāšanu saistītos projektu konkursos;
- lieliska prakses vieta Latvijas augstskolu humanitāro programmu studentiem.

krājumam), rada neatgriezeniskus muzeju krājuma priekšmetu bojājumus;

- trūkst profesionāls darba spēks, jo Latvijā nav augstskolas, kur apgūt muzeja krājuma glabātāja profesiju,
- krājuma glabātāju darba atalgojums ir ļoti zems.

2.3. Pētniecības darba pašreizējās situācijas raksturojums

Eduards Veidenbaums:

*Ja kāds grib pasaulē ko atstāt,
tad lai atstāj savus darbus.*

Cēsu muzejā līdz šim nav nodrošināts krājuma zinātniskās inventarizācijas darbs, kas sakņojas sistemātiskā krājuma izpētē. Būtībā nav ticis nodrošināts katra muzejā nodarbinātā pētnieka pamatdarbs, kas lielā mērā ir ietekmējis gan krājuma komplektēšanu, gan krājuma pieejamību, kā arī ir kavējis citu muzeja pamatfunkciju īstenošanu. Padziļināti vairāk pētīta ir atsevišķa krājuma priekšmetu grupa – viduslaiku pils arheoloģiskie priekšmeti, kā arī dažas kolekcijas un tematiski saistītas priekšmetu grupas, kas atklāj Cēsu pilsētas un novada vēstures un Latvijas nacionālā karoga vēstures kopsakarības, sniedz ieskatu Cēsu kauju vēsturē, Cēsu pilsētas ģerboņa vēsturē, atsevišķu Cēsu vecpilsētas namu vēsturē. Pētījumos par Cēsu pilsētas un novada vēstures saistību ar Latvijas nacionālā karoga vēsturi gūtās atziņas publiskotas Cēsu muzeja pamatekspozīcijā, izstādēs, referātos un publikācijās. Cēsu vecpilsētas namu vēstures izpētes rezultāti atspoguļoti muzeja krājuma priekšmetu (fotogrāfiju, pastkaršu) apkopojumā, kas publiski pieejams virtuālā datu bāzē Cēsu novada pašvaldības mājas lapā. Ar Cēsu viduslaiku pili saistītie pētījumi bijuši veltīti ne tikai pils arheoloģisko izrakumu laikā iegūto priekšmetu izpētei, bet arī pils būvvēsturei un saglabāšanas vēsturei. Viduslaiku pils vēstures pētījumi īstenoti galvenokārt ar ārpakalpojumā piesaistītajiem pētniekiem un regulāri publicēti piecos Cēsu pils rakstu krājumos (šobrīd tapšanas stadijā ir sestais krājums) un Cēsu pils arheoloģisko priekšmetu datubāzē (arheo.cesis.lv). Pētījumos gūtās atziņas atspoguļotas viduslaiku pils torņos pieejamajās ekspozīcijās, pils pagalmā un pils dārzā izvietotajos interpretācijas stendos, pils gidu vadīto ekskursiju un izglītojošo programmu saturā

Nozīmīgs pētnieciskais darbs ieguldīts Cēsu muzeja simtgadei veltītās izstādes “Cēluma Simtā Satikšanās: no Vidzemes muižām līdz muzejam” izveidē, kas arī īstenots partnerībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, piesaistot pētnieku ārpakalpojumā.

PMA “Orisāre” 2024. gadā aizsākusi ikgadējas kultūrvēsturiskas konferences organizēšanu. Līdz šim notikušas divas konferences, kurās ar priekšlasījumiem par īstenotajiem pētījumiem Piebalgas kultūrvēsturē piedalījušies četri CNPI “Cēsu muzejs” darbinieki un septiņi ārpus muzeja pētnieki. Šogad PMA “Orisāre” darbu uzsācis pētnieciskais speciālists. Līdz šim PMA “Orisāre” pētnieka amata vieta nav bijusi.

Eduarda Veidenbauma muzejā “Kalāči” līdz šim nav bijusi un joprojām nav pētnieka amata vieta, kas nozīmē, ka muzejā netiek nodrošināts ne sistemātisks krājuma zinātniskās inventarizācijas darbs, ne tematiskā izpēte. Veidojot muzeja pamatekspozīciju “Vairāk gaismas”, ārpakalpojumā piesaistītie kuratori nodrošinājuši ekspozīcijas koncepcijai atbilstošu izpēti, kas atspoguļota ekspozīcijas tematiskajā struktūrā un saturā.

Pētnieciskais darbs muzejā Cēsīs	2020	2021	2022	2023	2024	Kopā
Referātu, ziņojumu, rakstu skaits	8	1	10	19	15	53
no tiem publicēti	8	1	10	19	15	53
Pētījumu, monogrāfiju, katalogu skaits, prospektu u.c.	1	0	5	3	0	9
no tiem publicēti	1	0	5	3	0	9
Izstāžu un ekspozīciju plānu skaits (t. sk. virtuālās)	4	9	6	5	4	28
Priekšmetu skaits, kuriem veikta zinātniskā inventarizācija	0	0	0	0	0	0
Izglītojošo programmu scenāriju skaits:	4	4	5	4	4	21

Secinājumi: Cēsu muzejā atšķiras viduslaiku pils un tās vēstures izpētes jomā paveiktais no jauno un jaunāko laiku vēsturē izpētītā. Viduslaiku pils izpēte bijusi sistemātiska, mērķtiecīga un publiskās pieejamības ziņā ļoti aktīva, kamēr Cēsu pilsētas un novada jauno laiku vēstures pētniecība notikusi ļoti fragmentāri, bet jaunāko laiku vēstures pētniecība ilgstoši fokusējusies tikai uz dažām šaurām tēmām, kuru publiskā pieejamība bijusi pasīva, ilgstoši atkārtoti publicējot iepriekš izpētīto. Kopumā līdzšinējā prakse apliecina, ka: 1) pētniecībā visefektīvākā bijusi sadarbība ar ārpalpojuma pētniekiem; 2) zinātniski pētniecisko darbu CNPI "Cēsu muzejs" ierobežo darba apjomam neatbilstošs pētnieku skaits, viņu profesionālā kapacitāte un prasmes.

Pētniecības darba SVID analīze

STIPRĀS PUSES:

- muzeju krājumi sniedz unikālas iespējas izvirzīt pētniecībai novadam, Vidzemei un Latvijai nozīmīgas, t.sk. starpdisciplināras tēmas;
- mērķtiecīgi veidota, laba sadarbība ar ārpalpojuma pētniekiem Cēsu viduslaiku pils arheoloģiskā materiāla, būvvēstures, saglabāšanas un restaurācijas vēstures izpētē;
- ļoti veiksmīga viduslaiku pils vēstures pētniecībā gūto atziņu interpretācija ekspozīcijās, izglītojošajās programmās, publiskās vēstures grāmatā "Cēsu pils

VĀJĀS PUSES:

- muzeju krājumi līdz šim pētniecībā nav pietiekami izmantoti, pētīto tēmu loks bijis vienpusējs un šaurs, pētījumi nav bijuši starpdisciplināri;
- Cēsu muzeja krājumā nav veikta muzeja krājuma priekšmetu zinātniskā inventarizācija, kas ir būtiska krājuma pētniecības darba daļa;
- nav attīstīts publiskās vēstures darbs;
- ierobežotas finansējuma piesaistes iespējas pētījumu publikāciju, muzeja ekspozīciju katalogu u.c. izdevumu sagatavošanai;

ilustrētā vēsture” un interpretācijas
stendos;

- regulārs pētnieciskā darba atspoguļojums zinātniskajā rakstu krājumā “Cēsu pils raksti” (izdoti pieci krājumi);
- muzeju krājuma kolekciju pētniecībā balstītas publiski (virtuāli) pieejamas datu bāzes;
- pašu rīkotas konferences, kur publisko jaunākos pētījumus.

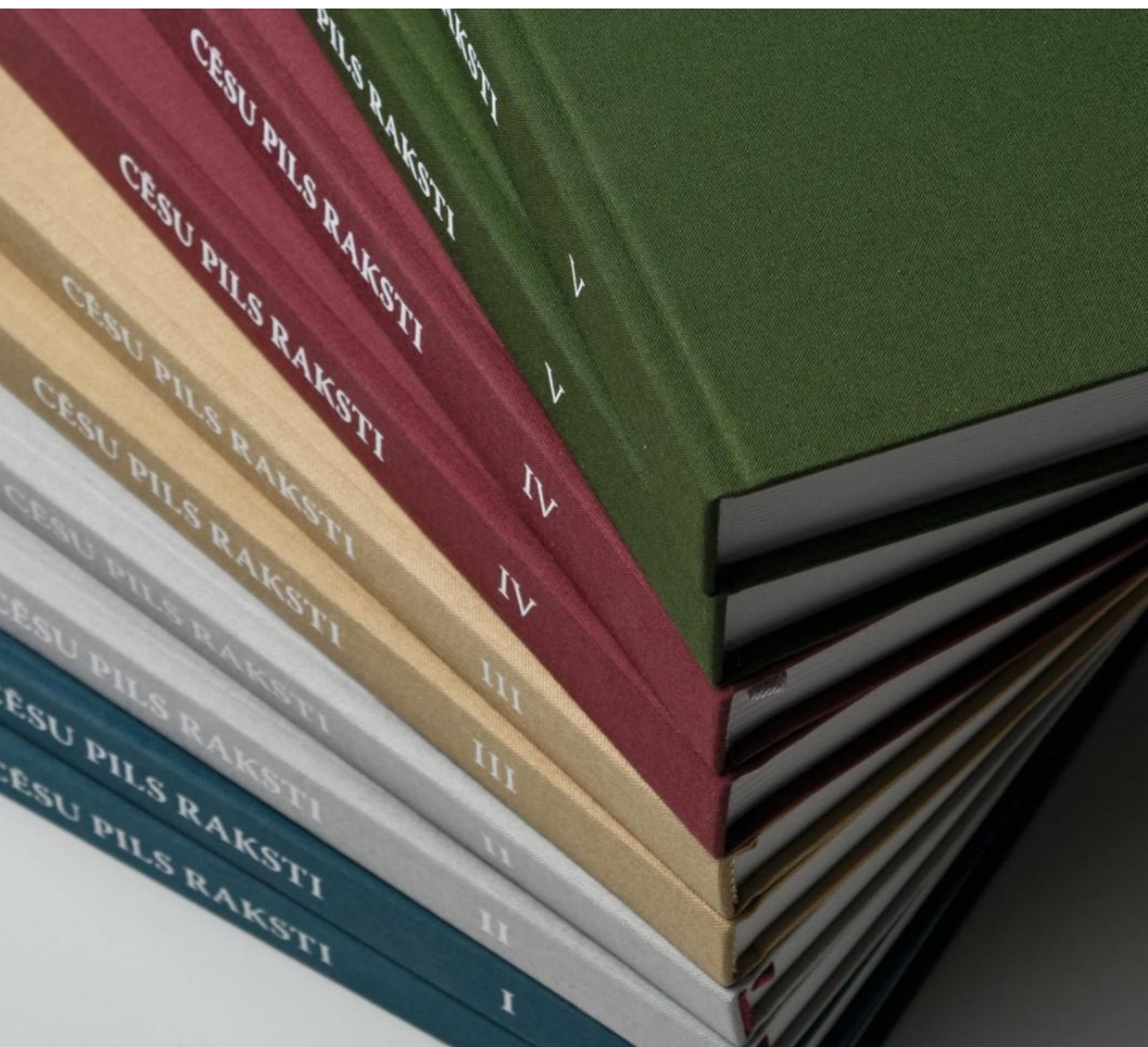
- publiskā finansējuma konkursu rezultātu neprognozējamība ierobežo un kavē muzeja pētniecības darbu un publikāciju plānošanu, ietekmē darba kvalitāti.

IESPĒJAS:

- pētnieku piesaiste ārpakalpojumā, t.sk. no ārvalstīm;
- pētījumu starpdisciplināritāte kā attīstības potenciāls;
- partnerība ar citām atmiņas institūcijā, izglītības iestādēm un pētniecības institūcijām gan Latvijā, gan ārvalstīs kopīgu pētniecības projektu īstenošanā.

DRAUDI:

- vājas pētniecības darba komunikācijas radīts sabiedrības intereses zudums par muzeju krājumiem un pētniecības darbu muzejos;
- arvien augošs profesionālu pētnieku trūkumu Latvijas darba tirgū;
- ļoti ierobežots finansējums vēstures pētniecības jomai gan nacionālā, gan pašvaldības līmenī.

2.4. Izglītojošā darba un publiskā piedāvājuma pašreizējās situācijas raksturojums

Reinis Kaudzīte:

*Zināšanas ir manta un
mācības šās mantas atslēga.*

Mūsdienās publiskā piedāvājuma veidošanā un nodrošināšanā kultūrvēsturiskā mantojuma interpretācija un komunikācija paver ļoti plašas un daudzveidīgas iespējas, kas CNPI “Cēsu muzejs” ir nepilnīgi un nevienmērīgi izmantotas. Kopumā CNPI “Cēsu muzejs” ir saturiski daudzveidīgs, lielā mērā sezonāls (struktūrvienībās pieejams tikai sezonas laikā no maija līdz oktobrim) un galvenokārt uz divām mērķauditorijām – skolēniem (Eduarda Veidenbauma muzeja “Kalāči” – nepilngadīgiem jauniešiem) un kultūras tūristiem, attiecināms publiskais piedāvājums, kura pastāvīga daļa ir ekspozīcijas, izstādes un izglītojošās programmas un gidu vadītas ekskursijas. Struktūrvienību muzejos darbinieku vadītās ekskursijas ir kā individuālas, katra apmeklētāja vēlmēm un vajadzībām piemērotas sarunas, kas apmeklētājiem palīdz padziļinātāk izprast kopējo publisko piedāvājumu. Tas šādā formātā iespējams, jo apmeklētāju skaits struktūrvienību muzejos ir salīdzinoši neliels.

Ekspozīciju un izstāžu satura veidotāji līdz šim daļēji bijuši paši muzeju darbinieki, daļēji ārpalpojuma sniedzēji (100% izstādēm Cēsu Izstāžu namā). Muzejos nav ekspozīciju un izstāžu kuratora amata vietas, bet ir darbinieki, kas vai nu veic tikai ekspozīciju un izstāžu producenta darbu, vai arī iespēju robežās to apvieno ar kuratora darbu. Ekspozīciju un izstāžu veidošana CNPI “Cēsu muzejs” ne vienmēr ir mērķtiecīgs, mūsdienās profesionālajā muzeju vidē aprobētais komandas darbs mazā, saliedētā ekspozīcijas vai izstādes projekta komandā.

CNPI “Cēsu muzejs” nepastāv regulāra, mūsdienās jau plaši ieviesta prakse ekspozīcijām un izstādēm veidot pavadošās publiskās programmas. Līdz šim ir bijuši tikai daži izņēmumi, izveidojot un nodrošinot pavadošās programmas mākslinieces Jettes Užānes izstādei “Dzīvais cimd” 2024. gadā un izstādei par mākslinieku Induli Zvagūzi “Inga. Vecpiebalgas zēns” 2023. gadā. Līdz 2025. gada 12. septembrim ir sagatavota pavadošā publiskā programma, kas izveidota Cēsu muzeja simtgades izstādei. To iecerēts īstenot, sākot no 2025. gada novembra.

Muzejos ir iedibināta un attīstās ikgadējo publisko pasākumu īstenošanas prakse: Pēterā Rozenberga Cēsu pilsētas Mākslas skolas absolventu darbu izstāde (katru gadu maija beigās jūnija sākumā), Cēsu novada mākslinieku gada balva (kopš 2020. gada katru gadu) un Vidzemes mākslinieku dienas (atjaunotas kopš 2024. gada) Cēsu Izstāžu namā; Veidenfests (kopš 2022. gada katru gadu augustā), Dzejas kafejnīca “Un vēders dievs visaugstākais” (kopš 2023. gada katru gadu augusta beigās) un Eduarda Veidenbauma literārā prēmija (ar pārtraukumiem kopš 1968. gada rudenī) Eduarda Veidenbauma muzejā “Kalāči”; dalība starptautiskajā akcijā

“Eiropas muzeju nakts” (kopš 2005. gada katru gadu maijā); politiski represēto piemiņas pasākumi Cēsīs (kopš 2004. gada katru gadu 25. martā un 14. jūnijā); Cēsu pils viduslaiku amatu dienas (kopš 2018. gada katru gadu jūlija-augusta nedēļu nogalēs) amatnieku darbnīcās un viduslaiku pilī dzīvojošām dzīvo organismu (naktstauriņu, sikspārņu, sūnu, ķērpju) sugu dzīvotnēm veltīti publiski pasākumi (kopš 2021. gada pāris reizes vasaras mēnešos) Cēsu pils dārzā; vasaras saulgriežu pasākumi PMA “Orisare” un Eduarda Veidenbauma muzejā “Kalāči”; Goda mielasts Piebalgā. PMA “Orisare” izveidojusies ilggadīga sadarbība ar Mūzikas namu “Daile”, kā rezultātā regulāri veidotas kopīgas literāri muzikālas programmas dižgaru jubilejām.

Ņemot vērā, ka CNPI “Cēsu muzejs” kopš 2025. gada maija ir nodarbināti četri muzejpedagogi, izglītojošo programmu nodrošinājumam ir izveidots stabils un ilgtspējīgs pamats. Izglītojošo programmu saturs lielākoties ir balstīts muzejos jau publiski pieejamajās pamatekspozīcijās vai arī krājumu pētniecībā, taču parasti muzejpedagogs programmas gan rada, gan īsteno pastāvīgi, citus kolēģus ar savu veikumu iepazīstinot tikai programmas izstrādes gala stadijā. Īslaicīgajām izstādēm izglītojošās programmas netiek veidotas. Cēsu viduslaiku pilij ir plašs un ļoti populārs izglītojošo programmu klāsts, kuru veido ekskursijas un interaktīvas nodarbības, ko ārpakalpojumā nodrošina īpaši apmācīti gidi un nodarbību vadītāji. Kopš 2004. gada Cēsu muzejs regulāri rīko gidu kursus, kuri sagatavo ekskursiju un nodarbību vadītājus darbam viduslaiku pilī un Cēsu muzeja pamateskpozīcijā. Pateicoties mērķtiecīgajam gidu apmācības darbam, gadu gaitā ir izveidojusies spēcīga un ieinteresēta Cēsu pils gidu kopiena, kas izjūt piederību Cēsu viduslaiku pilij un muzejam, sevi dēvē par “pils ļaudīm” un ir atvērti daudzveidīgai sadarbībai.

Paralēli iepriekš minētajam CNPI “Cēsu muzejs” publisko piedāvājumu papildina arī citu publisko pasākumu klāsts, piemēram, koncerti, kurus parasti piesaka paši mūziķi vai koncertu producenti, meklējot koncertu norises vietas. Kopš 1990. gadiem populāra koncertu norises vieta ir Cēsu Izstāžu nams un ar krietni mazāku intensitāti Emīla Dārziņa memoriālais muzejs “Jāņaskola”, kopš 2012. gadā īstenotās restaurācijas arī Cēsu Jaunās pils Lielais salons.

Pirms vairāk nekā 10 gadiem Cēsu Jaunās pils 3. stāvā tika izveidotas profesionāli aprīkots konferenču un semināru telpas, kurās šad un tad notiek arī paša muzeja rīkotas konferences, semināri, publiski priekšlasījumi, taču muzeja iespējas un kapacitāte šādu un līdzīgu norišu rīkošanā nav pilnvērtīgi izmantotas.

Secinājumi: Publiskajam piedāvājumam un izglītojošajām programmām ir jāklūst iekļaujošām, saturiski vienotākām un savstarpēji papildinošām gan CNPI “Cēsu muzejs” ietvaros, gan sadarbībā ar citām kultūras institūcijām novadā. Pilnvērtīgāk un efektīvāk jāizmanto Cēsu Jaunās pils kultūrvēsturiskais potenciāls un publiskās pieejamības kapacitāte.

Izglītojošā darba un publiskā piedāvājuma un SVID analīze

STIPRĀS PUSES

- plašs tēmu klāsts potenciālām ekspozīcijām un izstādēm;
- spēcīgi attīstīts publiskais piedāvājums Cēsu viduslaiku pilij kalpo kā magnēts, kas pievelk apmeklētājus arī citiem muzeja pārziņā esošajiem apskates objektiem Cēsīs;
- ikgadējas norises, kuras ir nozīmīgas vietējām kopienām;
- katrā struktūrvienībā muzejā, kur ikdienā apmeklētāju ir maz, apmeklētājiem tiek nodrošināta individuāla, viesmīlīga ekskursija-saruna zinoša darbinieka vadībā.

VĀJĀS PUSES

- ekspozīcijām un izstādēm nav iedibināta regulāra pavadošo publisko programmu prakse;
- nav izveidota saikne starp publisko piedāvājumu muzejā Cēsīs un struktūrvienību muzejos;
- nepilnvērtīgi izmantota Cēsu Jaunās pils kapacitāte publiskā piedāvājuma radīšanai un nodrošināšanai.

IESPĒJAS

- savstarpēji saistīts publiskais piedāvājums muzejā Cēsīs un struktūrvienību muzejos;
- Cēsu Jaunajai pilij ir liela kapacitāte, lai veidotu saturiski saistošu, aktuālu un iekļaujošu publisko piedāvājumu.

DRAUDI

- jaunu, mūsdienu standartiem atbilstošu ekspozīciju un izstāžu lielās izmaksas;
- skolas nevar nodrošināt finansējumu transportam, lai skolēni nokļūtu uz muzejiem no Cēsīm uz Vecpiebalgu, Jaunpiebalgu un Liepas pagastu vai no novada skolām uz muzeju Cēsīs.

2.5. Mārketinga un komunikācijas darba pašreizējās situācijas raksturojums

Reinis Kaudzīte:

Kā iesi, tā veiksies.

CNPI "Cēsu muzejs" ir trīs mājas lapas un deviņi sociālo tīklu konti, taču nav ne vienota mārketinga plāna, ne komunikācijas plāna. Mārketinga un komunikācijas darbu būtu jāveic Cēsu muzeja apmeklētāju centra vadītājam, taču darba pienākumu apjoma dēļ viņš izdara absolūto minimumu: aktualizē informāciju muzeja mājas lapā un ievieto kolēģu sagatavotās ziņas muzeja sociālajos tīklos. Struktūrvienībām ir savas mājas lapas un sociālo tīklu konti, kurās informāciju ievieto un aktualizē paši struktūrvienību darbinieki. Reizi mēnesī galvenais speciālists ekspozīciju un izstāžu darbā apkopo informāciju par visām nākamajā mēnesī plānotajām izstādēm un publiskajiem pasākumiem un nosūta to Cēsu novada pašvaldības Kultūras pārvaldei un Komunikācijas un klientu servisa pārvaldei informācijas tālākai apkopošanai un izplatīšanai. Tas arī viss, kas tiek vienoti darīts, lai par CNPI "Cēsu muzejs" darbu vēstītu publiski cerībā sasniegt potenciāli ieinteresētu auditoriju. Ja kādu no radītajām publiskajām aktivitātēm CNPI "Cēsu muzejs" vēlas komunicēt īpaši, tad var to lūgt īstenot Komunikācijas un klientu servisa pārvaldei vai arī parūpēties pats.

Secinājumi: Faktiski īstenotās aktivitātes nav salīdzināmas ar mērķtiecīgu, labi strukturētu un plānotu, vienotu mārketinga un komunikācijas darbu. Iestādei, kuras pārziņā ir tik unikāls kultūras un vēstures mantojums, kas dažādām mērķauditorijām rada un piedāvā tik plašu un daudzveidīgu publiskā piedāvājuma klāstu, ir nepieciešams gan savs mārketinga un komunikācijas speciālists ar pilnas slodzes amata vietu, gan vienots mārketinga un komunikācijas plāns, kas balstīts stratēģijā un ikgadējos darba plānos.

Mārketinga un komunikācijas darba SVID analīze

STIPRĀS PUSES

- unikāls un daudzveidīgs piedāvājums;
- daudzas un dažādas mērķauditorijas;
- Cēsu viduslaiku pils ir Latvijā un ārvalstīs populārs kultūras tūrisma galamērķis;
- bagāts vizuālais materiāls gan muzeju krājumos, gan muzeju mājvietās – ēkās un vidē;
- ir pāris darbinieki, kas ir attīstījuši lieliskas tekstrades prasmes.

VĀJĀS PUSES

- nav mārketinga un komunikācijas plāna;
- nav patstāvīgi nodrošināta muzeju darba publicitāte ne mājas lapā, ne sociālajos tīklos – vāji attīstīts muzeju sabiedrisko attiecību darbs;
- vāja saikne ar mērķauditorijām, arī ar primāro mērķauditoriju – cēsniekiem un Cēsu novada iedzīvotājiem;
- virtuālajā vidē vispār nenotiek komunikācija ar apmeklētājiem no ārvalstīm.

IESPĒJAS

- vienots mārketinga un regulāra, savstarpēji sinhronizēta komunikācija, kas uztur sabiedrībā interesi par muzejiem un to publisko piedāvājumu;
- pārdomāta mārketinga stratēģija piesaista muzejiem apmeklētājus un jaunas mērķauditorijas;
- apmeklētāji seko līdzi muzeju darba atspoguļojumam virtuālajā vidē un atgriežas muzejos;
- pieaug labi informētu un ieinteresētu apmeklētāju skaits;
- muzeju virtuālās vietnes kļūst par drošiem un uzticamiem informācijas avotiem virtuālajā telpā.

DRAUDI

- sabiedrība neizprot muzeju darbu un tai nav interese par muzeju publisko piedāvājumu;
- Cēsu viduslaiku pils zaudē savu popularitāti kā kultūras tūrisma galamērķis;
- dzīves dārdzība, cilvēki nevar atļauties maksāt par muzeju apmeklējumu un citiem pakalpojumiem;
- muzejos sarūk apmeklētāju skaits.

3. Galveno mērķauditoriju un to segmentu vajadzību raksturojums jeb

KAM MĒS STRĀDĀSIM

Reinis Kaudzīte:

Ceļš paliek ceļš, dažādība tikai gājējos.

Galvenās mērķauditorijas:

1. CĒSNIKI UN CĒSU NOVADA IEDZĪVOTĀJI

CNPI “Cēsu muzejs” darbojas primāri priekš cēsniekiem un Cēsu novada iedzīvotājiem. Oficiālajiem valsts statistikas dati³ apliecina, ka 2025. gada sākumā Cēsīs bija 15 020 iedzīvotāji (2024. gadā – 15225) un Cēsu novadā – 41320 (2024. gadā – 41753). Viņiem arī būtu jābūt aktīvākajiem muzeju apmeklētājiem, taču Cēsu muzeja apmeklētāju centra darbinieku apkopotie 2024. gada statistikas dati liecina, ka muzeju⁴ Cēsīs gada laikā apmeklējuši tikai 3452 cēsnieki, pie kam salīdzinājumā ar 2023. gada datiem, viņu skaits sarucis par vairākiem simtiem. No kopējā muzeju apmeklētāju skaita aizvadītajā gadā cēsnieku apmeklējums veido tikai 4%, bet no visu pie mums 2024. gadā bijušo Latvijas tūristu kopējā skaita – 10%.

2. VIDZEMES REĢIONA IEDZĪVOTĀJI

Vidzemes reģiona iedzīvotāji ir mums svarīga mērķauditorija, jo īpaši tamdēļ, ka esam izvirzījuši sev mērķi kļūt par reģionālu muzeju. 2024. gadā Cēsu muzeju apmeklējuši 11511 vidzemnieki, kas ir 13 % no kopējā apmeklētāju skaita un 34% no visu Latvijas tūristu skaita, kas mūs apmeklēja 2024. gadā.

3. TŪRISTI NO ĀRVALSTĪM

Cēsu muzejs ir populārs kultūras tūrisma galamērķis tūristiem no ārvalstīm. 2024. gadā Cēsu muzejā viesojās 30105 tūristi no ārvalstīm, kas ir 36 % no kopējā apmeklētāju skaita aizvadītajā gadā. Visvairāk mūs apmeklējuši tūristi no Igaunijas (5533), Vācijas (4979), Lietuvas (4692). Ārvalstu tūristi pārsvarā ir individuālie tūristi, kas ceļo kopā ar ceļabiedru vai mazās grupās līdz piecām personām. Lielās ceļotāju grupas ir visbiežāk pensionāru grupas no Vācijas un jaukta vecuma grupas no Lietuvas.

³ [Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas | Oficiālās statistikas portāls](#)

⁴ PMA “Orisāre” un Eduarda Veidenbauma muzejā “Kalāči” šāda apmeklētāju statistika nav vākta (šo ņemt vērā arī turpmākajās sadaļās)

Galveno mērķauditoriju segmenti, kas ietver sociāli mazaizsargātās grupas, kurām ir raksturīgs zems kultūras līdzdalības īpatsvars:

PIRMSSKOLAS AUDZĒKŅI UN SKOLĒNI

Skolēni gan grupās, gan atsevišķi ir skaitliski liels visu mūsu muzeju apmeklētāju segments. 2024. gadā Cēsu muzeju apmeklējuši 19 816, PMA "Orisāre" – 724 un Eduarda Veidenbauma muzeju "Kalāči" – 868 skolēni, kas ir 25% no kopējā apmeklētāju skaita. Skolēni muzejus ļoti aktīvi apmeklē katru gadu septembrī un oktobrī, uzsākot mācību gadu, un maijā, noslēdzot mācību gadu, kad skolēni ierodas pie mums grupās un skolēnus uz muzeju atved skolotāji. Skolēnu grupas ar mazāku intensitāti apmeklē muzeju Cēsīs visu mācību gadu. Skolēniem ir svarīgs daudzveidīgs, iekļaujošs, izglītojošs, interaktīvs piedāvājums, kas ne tikai izklaidē, bet arī sniedz jaunas zināšanas un palīdz nostiprināt skolā apgūto mācību saturu.

ĢIMENES AR BĒRNIEM NO 0 LĪDZ 12 GADIEM

Ģimenes ar bērniem ir mūsu mērķauditorijas segments, kuram veidojam īpašu piedāvājumu un muzejā Cēsīs ir samazināta ieejas maksa ģimenēm ar bērniem – "Ģimenes biļete", arī tām ģimenēm, kam nav Latvijas Goda ģimenes apliecība "Goda ģimene". Mūsu 2024. gada apmeklētāju statistika liecina, ka muzejā Cēsīs esam uzņēmuši 4821 ģimeni.⁵ Pamatojoties uz Cēsu novada Sociāla dienesta sniegto informāciju, Cēsu novadā ir 444 ģimenes ar sociāli mazaizsargātās ģimenes statusu. Tās ir daudzbērnu ģimenes, nepilnās ģimenes, ģimenes ar sociāliem, ekonomiskiem izaicinājumiem, jaunie vecāki. Šajās ģimenēs ir 748 bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem.

JAUNIEŠI NO 13 LĪDZ 26 GADIEM

Skolas vecuma jaunieši muzejus apmeklē kopā ar klases biedriem skolēnu grupās, un šajā dokumentā iepriekš sniegtais statistikas apkopojums uzrāda, ka skolēni mācību procesa ietvaros muzejus apmeklē ļoti aktīvi. Eduarda Veidenbauma muzejs "Kalāči" jau trīs gadus padziļināti strādā ar šo mērķauditorijas segmentu, veidojot tam īpašu piedāvājumu un piedāvājuma izveidē iesaistot sociāli mazaizsargātos jauniešus, tāpēc muzejs ir apzinājis jauniešu vajadzības. Galvenās vajadzības ir jauniešu aktīva iesaiste dažādās līdzdalības un uz izaugsmi vērstās aktivitātēs, atbalsta aktivitātes jauniešiem kopā ar vecākiem, atbalsta aktivitātes jauniešu vecākiem, kā arī atbalsts jauniešiem ar atkarībām (atkarības vielu lietošanu, ilgstošu viedierīču lietošanu); jauniešiem ar mentālās veselības grūtībām (paškaitējums, pašnāvnieciskas domas, nosliece uz depresiju u.c.); jauniešiem, kam ir skolas ilgstoša neapmeklēšana, "krišana" ārā no izglītības sistēmas; pusaudžiem ar uzvedības traucējumiem/uzvedības un mācīšanās grūtībām skolās; jauniešiem, kas cieš no vardarbīgām un neveselīgām attiecībām starp vienaudžiem.

⁵ PMA "Orisāre" un Eduarda Veidenbauma muzejā "Kalāči" šāda apmeklētāju statistika nav vākta.

SENIORI, T.SK. MAZNODROŠINĀTIE

Latvijā kopumā šobrīd dzīvo ap 406 000 senioru vecumā no 65 gadiem, kas ir 21,9% no mūsu valsts iedzīvotāju skaita. Ja pieņemam, ka Cēsu novadā proporcija senioru skaita ziņā ir līdzīga valstij, tad 21% no kopējā Cēsu novada iedzīvotāju skaita ir 9049 seniori. Sadarbībā ar Cēsu pansionāta, Līgatnes Rehabilitācijas centra “Senioru māju”, Cēsu novada Sociālā dienesta darbiniekiem ir apzinātas senioru, it īpaši maznodrošināto senioru, vajadzības, kas ir pozitīva sociālā vide, iespēja satikt dažādus cilvēkus, būt aktīvai sabiedrības daļai, būt līdzdalīgiem kultūras dzīvē.

CILVĒKI AR FIZISKIEM, NEIROBIOLOĢISKIEM UN VIEGLIEM-VIDĒJIEM GARĪGIEM TRAUCĒJUMIEM, T. SK. MAZNODROŠINĀTIE

Cilvēki ar dažādiem traucējumiem: fiziskiem – redzes, dzirdes un kustību, neirobioloģiskiem – disleksiju, un viegliem-vidējiem garīgiem – UDHS, trauksmi, autisko spektru, depresivitāti, demenci, ir jauns mūsu muzeju mērķauditorijas segments, par kuru mums pagaidām trūkst statistikas datu. Šī segmenta vajadzības ir apzinātas sadarbībā ar veselības un sociālās aprūpes un atbalsta speciālistiem, kuri norādījuši, ka ir ļoti nepieciešami atbalsta pasākumi gan nepilngadīgām, gan pilngadīgām personām, gan viņu aprūpētājiem, kā arī iekļaujošas socializēšanās, motivācijas un labbūtības celšanas programmas.

DIASPORA, T.SK. REEMIGRANTI

Latvijas diasporu veido ap 448 tūkstošiem cilvēku, no kuriem nozīmīga daļa dzīvo Vācijā, Austrijā un Šveicē.⁶ No tiem 11% darbojas tradicionālajās diasporas organizācijās, bet vērā ņemama diasporas daļa tajās nav iesaistīta – t.sk. arī dažādu nozaru profesionāļi, zinātnieki un pētnieki, uzņēmēji un novatori. Diaspora ir Latvijas sabiedrības daļa ar nozīmīgu pilsonisko, sociālo un ekonomisko kapitālu, ko iespējams ar noturīgu un strukturētu sadarbību labāk piesaistīt Latvijas interesēs. Diaspora vēlas uzturēt saikni ar Latviju un savus atvaļinājumus labprāt pavada apceļojot Latviju.⁷ Vienlaikus Vidzemē un Cēsu novadā pieaug reemigrantu skaits. Reemigranti pārsvarā ir ģimenes ar bērniem, t.sk. jauniešiem, kas nereti saskaras ar aklimatizācijas grūtībām jeb “atgriešanās šoku” – valodas un mācību vides adaptāciju, sociālo tīklu veidošanu, emocionālas piederības meklējumiem. Līdz šim mūsu muzeji nav mēģinājuši sasniegt šo mērķauditoriju, veidojot tai iekļaujošu piedāvājumu, tāpēc mums nav apkopoti apmeklētāju statistikas dati par diasporu kā mūsu mērķauditorijas segmentu.

⁶ LU Diasporas un migrācijas centra dati

⁷ [LATVIJAS DIASPORAS PĀRSTĀVJU CEĻOŠANAS PARADUMI LATVIJAS TERITORIJĀ
petijums diasporas turisms 2021 0.pdf](#)

4. CNPI “Cēsu muzejs” attīstības prioritātes un mērķi jeb

KO MĒS VĒLAMIES SASNIEGT

Eduards Veidenbaums:

Dzīve ir laba, kad mērķis ir labs.

Mūsu attīstības prioritātes šajā stratēģijas plānošanas periodā ir ietvertas četros atslēgas vārdos: institūcija, cilvēks, partnerība un ilgtspēja, kurus izvēlējamies, grupējot un attiecinot stratēģijas izveides darba grupas dalībnieku izvirzītos 19 attīstības mērķus.

Prioritāte	Mērķi
P.1. – Institūcija	M.1.1. Mēs esam reģionālas nozīmes atmiņas institūcija gan apmeklētājiem, gan vietējām kopienām, gan citām atmiņas institūcijām un kultūras organizācijām Vidzemē un Latvijā. M.1.2. Mūsu pārziņā esošā unikālā kultūrvēsturiskā mantojuma izpēte, interpretācija un komunikācija vairo lokālpatriotismu, apliecina piederību Vidzemei, stiprina nacionālo identitāti un valstsgribu. M.1.3. Mēs piedāvājam daudzveidīgu izglītības, emocionālā baudījuma, pārdomu un zināšanu apmaiņas pieredzi par kultūrvēsturisko mantojumu, tā saglabāšanu un nozīmi mūsdienu indivīda dzīvē; M.1.4. Mēs apzināties demokrātijas trauslumu, tāpēc stāvam demokrātijas sardzē.
P.2. – Cilvēks	M.2.1. Indivīds ir mūsu piedāvājuma centrālā ass. M.2.2. Mēs radām autentisku, iekļaujošu un iedvesmojošu pieredzi, pakalpojumus un produktus, kas vairo apmeklētāju zināšanas, empātiju, labbūtību un dzīvesprieku. M.2.3. Mums ir dialogs ar apmeklētājiem – mūsu komunikācija ir skaidra, patiesa un vienlīdzīga pret visiem.

	M.2.4. Mēs iesaistām mērķauditorijas kvalitatīva publiskā piedāvājuma izveidē. M.2.5. Mēs kļūstam atvērtāki un mūsu apmeklētāji kļūst daudzveidīgāki; M.2.6. Mūsu krājumu lietotājiem ir ērti pieejami un skaidri mūsu krājumu lietošanas noteikumi. M.2.7. Mēs veidojam funkcionāli ērtu, drošu un iekļaujošu vidi, kas piesaista enerģiskus un profesionālus darbiniekus, kurā viņi jūtas novērtēti un ir motivēti strādāt.
P.3. – Partnerība	M.3.1. Mēs esam drošs un uzticams partneris daudzveidīgai sadarbībai ar mūsu kopienām, pašvaldību, izglītības iestādēm, dažādām institūcijām, organizācijām un uzņēmumiem, lai veicinātu Cēsu novada izaugsmi un Vidzemes reģiona attīstību, lai stiprinātu nacionālo identitāti un Cēsu novada atpazīstamību pasaulē. M.3.2. Sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām, veselības aprūpes institūcijām un sociālā atbalsta dienestiem mēs radām un attīstām vienotu, mantojumā balstītu piedāvājumu kultūras un veselības jomās. M.3.3. Mēs sniedzam kompetentu metodisko atbalstu mantojuma saglabāšanā. M.3.4. Mēs vairojam novada un reģiona kultūras, sociālo un ekonomisko kapitālu.
P.4. – Ilgtspēja	M.4.1. Mūsu muzeju krājumi un mantojuma vietu saglabātība ir mūsu ilgtspējas garants. M.4.2. Mūsu ieņēmumi pieaug un mēs tos ieguldām mantojuma ilgtspējas nodrošināšanā. M.4.3. Mēs īstenojam mūsu iestādes misiju un mērķus saskaņā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (17 IAM), rosinot apmeklētājus apzināties dažādību un veicināt ilgtspēju M.4.4. Mēs īstenojam muzeja darbu Gaujas Nacionālā Parka Bioreģionā.

5. Sasniedzamie rezultāti jeb

KĀ MŪSU SASNIEGUMUS VARĒS IDENTIFICĒT

Kārlis Skalbe:

Runāt ar darbiem – tā ir tā stiprākā un labākā valoda.

Stratēģijā plānotie sasniedzamie rezultāti uzrāda, kā tiks mērīts mērķu sasniegšanas progress un kādas vēlamās pārmaiņas raksturos izvirzīto mērķu sasniegšanas pakāpi. Atbilstoši izvirzītajiem mērķiem, esam noteikuši 47 snieguma rezultātus.

Mērķi	Sasniedzamie rezultāti
M.1.1. Mēs esam reģionālas nozīmes atmiņas institūcija gan apmeklētājiem, gan vietējām kopienām, gan citām atmiņas institūcijām un kultūras organizācijām Vidzemē un Latvijā.	R.1.1.1. Mūsu publiskā piedāvājuma izveidē un nodrošinājumā ir izmantoti gan mūsu muzeju krājumu, gan citu atmiņas institūciju krājumu materiāli ar Vidzemes reģionālo nozīmību. R.1.1.2. Mēs sniedzam metodisko atbalstu muzeja darbības pamatfunkciju īstenošanai prioritāri Vidzemes reģiona muzejiem un kultūras mantojuma vietām. R.1.1.3. Esam izstrādājuši un ieviesuši mūsu jauno zīmolu, ko atpazīst gan Vidzemē un Latvijā.
M.1.2. Mūsu pārziņā esošā unikālā kultūrvēsturiskā mantojuma izpēte, interpretācija un komunikācija vairo lokālpatriotismu, apliecina piederību	R.1.2.1. Mūsu zinātniski pētnieciskā darba tēmas apliecina Cēsu pilsētas un Cēsu novada kultūrvēsturisko nozīmi Vidzemes vēstures notikumos, kam bijusi svarīga loma

Vidzemei, stiprina nacionālo identitāti un valstsgribu.	nacionālās identitātes un valstiskuma veidošanās procesos. R.1.2.2. Mūsu pamatekspozīcijas, ekspozīcijas un izstādes un tās pavadošās izglītojošās publiskās programmas apliecina un izceļ Cēsu pilsētas un Cēsu novada īpašo nozīmi Vidzemes reģionā, kā arī komunicē apmeklētājiem, īpaši, vietējām kopienām gan reģionāli, gan nacionāli svarīgu mantojumu, kas vairo lokālpatriotismu un stiprina valstsgribu.
M.1.3. Mēs piedāvājam daudzveidīgu izglītības, emocionālā baudījuma, pārdomu un zināšanu apmaiņas pieredzi par kultūrvēsturisko mantojumu, tā saglabāšanu un nozīmi mūsdienu indivīda dzīvē;	R.1.3.1. Mūsu pamatekspozīcijas, ekspozīcijas, izstādes un tās pavadošās izglītojošās programmas sniedz iespēju apmeklētājiem identificēties ar eksponēto kultūrvēsturisko mantojumu, pastiprina emocionālo baudījumu un rada pārdomu un zināšanu apmaiņas pieredzi. R.1.3.2. Mums ir daudzveidīgs izglītojošo programmu piedāvājums, kas nodrošina tiešu saskarsmi ar kultūrvēsturisko mantojumu, vairo izpratni par tā saglabāšanu un stiprina pārliecību par mantojuma nozīmi apmeklētāja dzīvē.
M.1.4. Mēs apzināmies demokrātijas trauslumu, tāpēc stāvam demokrātijas sardzē.	R.1.4.1. Mēs sekojam līdzi norisēm mūsu sabiedrībā un valstī un publiski reaģējam, ja tiek pārkāpti demokrātijas pamatprincipi. R.1.4.2. Mūsu pamatekspozīcijas rosina apmeklētāju domāt par demokrātijas trauslumu un vērtībām. R.1.4.3. Mēs piedalāmies demokrātijas sarunu festivālā "Lampa" un veidojam sarunu programmu par muzeju un kultūras mantojuma nozarei aktuālām tēmām.
M.2.1. Indivīds ir mūsu piedāvājuma centrālā ass.	R.2.1.1. Mēs pētām, interpretējam un komunicējam cēsnieku un Cēsu novada iedzīvotāju radīto kultūrvēsturisko mantojumu, īpaši izceļot ievērojamu personību lomu lokālpatriotisma vairošanā, nacionālās identitātes un valstsgribas stiprināšanā.

	R.2.1.2. Mēs piedāvājam māksliniekiem, mākslas kuratoriem un kultūras institūcijām profesionāli aprīkotas telpas radošo darbu publiskošanai.
M.2.2. Mēs radām autentisku, iekļaujošu un iedvesmojošu pieredzi, pakalpojumus un produktus, kas vairo apmeklētāju zināšanas, empātiju, labbūtību un dzīvesprieku.	R.2.2.1. Pieaug mūsu ekspozīciju un izstāžu apmeklētāju skaits no mūsu galvenajām mērķauditorijām. R.2.2.2. Pieaug mūsu izglītojošo programmu un publisko programmu apmeklētāju skaits no mūsu galvenajām mērķauditorijām. R.2.2.3. Pieaug mūsu kopējais apmeklētāju skaits. R.2.2.4. Mēs veicam regulāru savu mērķauditoriju apmeklējuma apmierinātības monitoringu, lai konstatētu, vai apmeklējums vairojis viņu zināšanas, labbūtību un dzīvesprieku.
M.2.3. Mums ir dialogs ar apmeklētājiem – mūsu komunikācija ir skaidra, patiesa un vienlīdzīga pret visiem.	R.2.3.1. Mēs veidojam atvērtus un drošus komunikācijas kanālus galvenajām mērķauditorijām un nodrošinām atgriezenisko saiti mūsu apmeklētājiem un apkopojam saņemto informāciju. R.2.3.2. Mēs izmantojam apmeklētāju sniegto informāciju savu pakalpojumu uzlabošanā.
M.2.4. Mēs iesaistām mērķauditorijas kvalitatīva publiskā piedāvājuma izveidē.	R.2.4.1. Pirms uzsākam darbu pie publisko pakalpojumu un produktu izveides mēs veicam izvēlētās mērķauditorijas vēlmju un vajadzību izpēti. R.2.4.2. Mērķauditorijas vēlmes un vajadzības mēs ņemam vērā, veidojot publiskos produktus un pakalpojumus.
M.2.5. Mēs kļūstam atvērtāki un mūsu apmeklētāji kļūst daudzveidīgāki.	R.2.5.1. Mēs radām piedāvājumu, kas piesaista mūsu galveno mērķauditoriju segmentus.
M.2.6. Mūsu krājumu lietotājiem ir ērti pieejami un skaidri mūsu krājumu lietošanas noteikumi.	R.2.6.1. Mēs regulāri comunicējam mūsu krājumu virtuālajā vidē. R.2.6.2. Pieaug mūsu krājuma un publiskā piedāvājuma lietotāju skaits gan klātienē, gan virtuālajā vidē.

M.2.7. Mēs veidojam funkcionāli ērtu, drošu un iekļaujošu vidi, kas piesaista enerģiskus un profesionālus darbiniekus, kurā viņi jūtas novērtēti un ir motivēti strādāt.

R.2.7.1. Mēs esam izveidojuši vienotu, loģisku, muzeja darbības pamatfunkciju īstenošanai atbilstošu iestādes struktūru.

R.2.7.2. Mēs esam precizējuši un papildinājuši darbinieku amatu aprakstus, tie atbilst amata pienākumiem, un ieviesuši vienotus amatu nosaukumus.

R.2.7.3. Mēs esam izstrādājuši un ieviesuši darbinieku ikgadējo novērtēšanas sistēmu un pakārtojuši tai atalgojuma palielināšanas iespēju.

R.2.7.4. Mēs esam uzlabojuši darba vietas atbilstoši drošības un tehnoloģiskajām prasībām un nodrošinām darbiniekiem iekļaujošu un labbūtību vairojošu darba vidi.

M.3.1. Mēs esam drošs un uzticams partneris daudzveidīgai sadarbībai ar mūsu kopienām, pašvaldību, izglītības iestādēm, dažādām institūcijām, organizācijām un uzņēmumiem, lai veicinātu Cēsu novada izaugsmi un Vidzemes reģiona attīstību, lai stiprinātu nacionālo identitāti un Cēsu novada atpazīstamību pasaulē.

R.3.1.1. Mums rūp mūsu kopienas, tāpēc mēs rūpējamies par vietējām kopienām nozīmīga mantojuma saglabāšanu un iesaistām kopienas savu pamatfunkciju īstenošanā.

R.3.1.2. Mēs sadarbojamies ar Cēsu novada pašvaldības Izglītības pārvaldi un novada izglītības iestādēm (t.sk. mākslas un mūzikas skolām), sniedzot skolēniem metodisko atbalstu zinātniski pētniecisko darbu izstrādē; kopā ar skolotājiem izstrādājot izglītojošās programmas, kas ir balstītas Izglītības standartā un palīdz skolēniem nostiprināt mācību vielu; piedāvājot skolēnu vecākiem brīvā laika kopā ar bērniem pavadīšanas iespējas, kas stiprina nacionālo identitāti un piederības apziņu Cēsu novadam.

R.3.1.3. Sadarbībā ar Cēsu novada pašvaldības Kultūras pārvaldi, Koncertzāli "Cēsis" un Kino "Cēsis", Cēsu Mākslas festivālu, citām kultūras institūcijām un vietējo radošo kopienu mēs attīstām un nodrošinām daudzveidīgu un savstarpēji papildinošu mākslas un kultūras piedāvājumu cēsniekiem, Cēsu novada iedzīvotājiem un viesiem.

	R.3.1.4. Mēs sadarbojamies ar Cēsu pilsētas un novada uzņēmējiem, lai izveidotu un uzturētu Cēsu muzejā suvenīru veikalu ar speciāli Cēsīm un novadam radītu suvenīru preču klāstu. R.3.1.5. Mēs īstenojam savas pamatfunkcijas sadarbībā ar citām atmiņas institūcijām novadā, reģionā un Latvijā. R.3.1.6. Mēs piedalāmies starptautiskos projektos.
M.3.2. Sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām, veselības aprūpes institūcijām un sociālā atbalsta dienestiem mēs radām un attīstām vienotu, mantojumā balstītu piedāvājumu kultūras un veselības jomās.	R.3.2.1. Sadarbībā ar biedrību “Kultūra un veselība” mēs turpinām piedāvāt programmu “Nosūtījums uz muzeju”, paplašinot mūsu sadarbības partneru loku, uzkrājot arvien daudzveidīgāku un iekļaujošāku pieredzi darbā ar mūsu galvenajām mērķauditorijām un iesaistot arvien plašāku mērķauditoriju. R.3.2.2. Sadarbībā ar biedrību “Kultūra un veselība” mēs attīstām Eduarda Veidenbauma muzeju “Kalāči” kā kultūras un veselības sadarbības kompetenču centru Latvijā.
M.3.3. Mēs sniedzam kompetentu metodisko atbalstu mantojuma saglabāšanā.	R.3.3.1. Mēs piedāvājam regulārus ar krājuma priekšmetu vai vēsturisku ēku saglabāšanu, t.sk. preventīvo restaurāciju saistītus, tematiskus seminārus Latvijas muzeju krājumu glabātājiem, restauratoriem, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas entuziastiem. R.3.3.2. Mēs piedāvājam tematiskas praktiskās mantojuma saglabāšanas nodarbības mūsu mērķauditorijām.
M.3.4. Mēs vairojam novada un reģiona kultūras, sociālo un ekonomisko kapitālu.	R.3.4.1. Mēs rūpējamies par autentiskuma saglabāšanu mūsu pārziņā esošajās mantojuma vietās un ar savu publisko piedāvājumu izceļam autentiskumu kā vērtību. R.3.4.2. Pieaug mūsu sociālās atbildības kapacitāte un mēs kļūstam arvien iekļaujošāki.

	R.3.4.3. Mūsu publiskais piedāvājums piesaista Cēsīm un Cēsu novadam kultūras tūristus.
M.4.1. Mūsu muzeju krājumi un mantojuma vietu saglabātība ir mūsu ilgtspējas garants.	4.1.1. Visām mūsu mantojuma vietām (ēkām un tām piegulošajām teritorijām) ir izstrādāti pārvaldības plāni. 4.1.2. Mēs regulāri veicam preventīvus pasākumus, kas uzlabo mūsu krājumu saglabātību.
M.4.2. Mūsu ieņēmumi un piesaistītais finansējums pieaug un mēs tos ieguldām mantojuma ilgtspējas nodrošināšanā.	4.2.1. Ir pieauguši ieņēmumi no mūsu piedāvātajiem produktiem un pakalpojumiem. 4.2.2. Esam piesaistījuši finansējumu īstermiņa projektiem no dažādiem finansējuma avotiem. 4.2.3. Esam piesaistījuši finansējumu ilgtermiņa projektiem no Eiropas Savienības un citiem starptautiskiem finansējuma avotiem. 4.2.4. Esam ieguldījuši piesaistīto finansējumu un gūtos ieņēmumus mantojuma ilgtspējas nodrošināšanā.
M.4.3. Mēs īstenojam mūsu iestādes misiju un mērķus saskaņā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (17 IAM), rosinot apmeklētājus apzināties dažādību un veicināt ilgtspēju	4.3.1. Katrā mūsu pamatekspozīcijā, ekspozīcijā, izstādē un tās pavadošajās publiskajās programmās ir integrēti ilgtspējīgas attīstības mērķi, no kuriem vismaz viens aktualizē klimata pārmaiņas.
M.4.4. Mēs īstenojam muzeja darbu Gaujas Nacionālā Parka bioreģionā.	4.4.1. Mēs esam pievienojušies GNP Bioreģiona Labas gribas memorandam un īstenojam savas pamatfunkcijas saskaņā ar to.

6. Snieguma rādītāji jeb

KAS APLIECINĀS, KA MUMS IR IZDEVIES

Eduards Veidenbaums:

*Lai mērķus tādus sev spraužam,
Ko sasniegt bez mūžības spēj.*

Lai nodrošinātu stratēģijas ieviešanas uzraudzību un novērtētu pakāpi, kādā rezultāti sasniegti, mūsu komanda ir vienojusies par stratēģijas snieguma rādītājiem. Esam definējuši 47 kopējos snieguma rādītājus (KSR), no kuriem 17 izvēlēti kā galvenie snieguma rādītāji (GSR), t. i., - tos esam atzinuši par svarīgākajiem šajā stratēģiskās plānošanas periodā, jo tie ir attiecināmi uz vairāk nekā vienu prioritāti.

Sasniedzamais rezultāts	Snieguma rādītājs	Vērtības 2026-2027	Vērtības 2028-2030	Rādītāja tips
R.1.1.1. Mūsu publiskā piedāvājuma izveidē un nodrošinājumā ir izmantoti gan mūsu muzeju krājumu, gan citu atmiņas institūciju krājumu materiāli ar Vidzemes reģionālo nozīmību.	Izmantoto muzeju krājuma priekšmetu skaits ar Vidzemes reģionālo nozīmību (% no kopējā krājuma priekšmetu skaita)	40 %	60%	GSR
R.1.1.2. Mēs sniedzam metodisko atbalstu muzeja darbības pamatfunkciju īstenošanai prioritāri Vidzemes reģiona muzejiem un kultūras mantojuma vietām.	Metodisko atbalsta pasākumu skaits gadā	2	4	GSR

R.1.1.3. Esam izstrādājuši un ieviesuši mūsu jauno zīmolu, ko labi atpazīst gan Vidzemē, gan Latvijā.	Apmeklētāju aptauju dati liecina, ka mūsu zīmols ir labi atpazīstams muzeju apmeklētājiem	50 %	70%	KSR
R.1.2.1. Mūsu zinātniski pētnieciskā darba tēmas apliecina Cēsu pilsētas un Cēsu novada kultūrvēsturisko nozīmi Vidzemes vēstures notikumos, kam bijusi svarīga loma nacionālās identitātes un valstiskuma veidošanās procesos.	Zinātniski pētniecisko tēmu skaits	4	6	KSR
R.1.2.2. Mūsu pamatekspozīcijas, ekspozīcijas un izstādes un tās pavadošās izglītojošās publiskās programmas apliecina un izceļ Cēsu pilsētas un Cēsu novada īpašo nozīmi Vidzemes reģionā, kā arī komunicē apmeklētājiem, īpaši, vietējām kopienām gan reģionāli, gan nacionāli svarīgu mantojumu, kas vairo lokālpatriotismu un stiprina valstsgribu.	Apmeklētāju aptauju dati liecina, ka mūsu muzejus atpazīst kā TOP 10 lokālpatriotismu vairojošus un valstsgribu stiprinošus galamērķus Vidzemē	10	3	KSR
R.1.3.1. Mūsu pamatekspozīcijas, ekspozīcijas, izstādes un tās pavadošās publiskās programmas sniedz iespēju apmeklētājiem identificēties ar eksponēto kultūrvēsturisko mantojumu, pastiprina emocionālo baudījumu un rada pārdomu un zināšanu apmaiņas pieredzi.	Apmeklētāju aptauju dati liecina, ka mūsu apmeklētāji ir apmierināti ar muzeju publisko piedāvājumu.	50%	70%	GSR
R.1.3.2. Mums ir daudzveidīgs izglītojošo programmu piedāvājums,	Mūsu izglītojošo programmu apmeklētāju	50%	70%	GSR

kas nodrošina tiešu saskarsmi ar kultūrvēsturisko mantojumu, vairo izpratni par tā saglabāšanu un stiprina pārliecību par mantojuma nozīmi apmeklētāja dzīvē.	aptauju dati liecina, ka programmu apmeklētāji ir apmierināti ar mūsu izglītojošo programmu piedāvājumu.			
R.1.4.1. Mēs sekojam līdzi norisēm mūsu sabiedrībā un valstī un publiski reaģējam, ja tiek pārkāpti demokrātijas pamatprincipi.	Mūsu iniciēto publisko aktivitāšu skaits demokrātijas pamatvērtību atbalstam	4	8	KSR
R.1.4.2. Mūsu pamatekspozīcijas un ekspozīcijas rosina apmeklētāju domāt par demokrātijas trauslumu un vērtībām.	Mūsu pamatekspozīcijās un ekspozīcijās iekļauto tēmu skaits, kas rosina apmeklētāju domāt par demokrātiju	4	8	GSR
R.1.4.3. Mēs piedalāmies demokrātijas sarunu festivālā "Lampa" un veidojam sarunu programmu par muzeju un kultūras mantojuma nozarei aktuālām tēmām.	Mūsu dalība sarunu festivālā "Lampa"	2	3	KSR
R.2.1.1. Mēs pētām, interpretējam un comunicējam cēsnieku un Cēsu novada iedzīvotāju radīto kultūrvēsturisko mantojumu, īpaši izceļot ievērojamu personību lomu lokālpatriotisma vairošanā, nacionālās identitātes un valstsgribas stiprināšanā.	Mūsu publiskoto pētījumu, pamatekspozīciju ekspozīciju un izstāžu, izglītojošo programmu un citu publisko aktivitāšu skaits, kas apliecina rīcības īstenošanu.	10	20	KSR
R.2.1.2. Mēs piedāvājam māksliniekus, mākslas kuratorus un kultūras institūcijām profesionāli aprīkotas telpas savu radošo darbu publiskošanai.	Mākslas un kultūras norišu skaits mūsu publiskajās telpās	40	60	KSR
R.2.2.1. Pieaug mūsu ekspozīciju un izstāžu	Apmeklētāju skaita pieaugums	10%	20%	KSR

apmeklētāju skaits no mūsu galvenajām mērķauditorijām.				
R.2.2.2. Pieaug mūsu izglītojošo programmu un publisko programmu apmeklētāju skaits no mūsu galvenajām mērķauditorijām.	Apmeklētāju skaita pieaugums	10%	20%	KSR
R.2.2.3. Pieaug mūsu kopējais apmeklētāju skaits.	Apmeklētāju skaita pieaugums	15%	25%	GSR
R.2.2.4. Mēs veicam regulāru savu mērķauditoriju apmeklējuma apmierinātības monitoringu, lai konstatētu, vai apmeklējums vairojis viņu zināšanas, labbūtību un dzīvesprieku.	Mūsu regulāro mērķauditoriju apmeklējuma apmierinātības pētījumu skaits	2	4	KSR
R.2.3.1. Mēs veidojam atvērtus un drošus komunikācijas kanālus galvenajām mērķauditorijām, nodrošinām atgriezenisko saiti mūsu apmeklētājiem un apkopojam saņemto informāciju.	Mūsu galveno mērķauditoriju apmeklētāju aptauju dati liecina, ka pieaug mūsu komunikācijas kanālu lietotāju skaits	10%	20%	KSR
R.2.3.2. Mēs izmantojam apmeklētāju sniegto informāciju savu pakalpojumu uzlabošanā.	Mūsu pakalpojumu skaits, kuru uzlabošanā esam ņēmuši vērā apmeklētāju sniegto informāciju	10	20	KSR
R.2.4.1. Pirms uzsākam darbu pie publisko pakalpojumu un produktu izveides mēs veicam izvēlētas mērķauditorijas vēlmju un vajadzību pētīti.	Mūsu īstenoto mērķauditorijas vēlmju un vajadzību pētījumu skaits, uzsākot darbu pie jaunu produktu un pakalpojumu izveides	5	10	KSR

R.2.5.1. Mēs radām piedāvājumu, kas piesaista mūsu galveno mērķauditoriju segmentus.	Mūsu mērķauditoriju segmentiem radīto jauno produktu un pakalpojumu skaits	5	10	GSR
R.2.6.1. Mēs regulāri comunicējam mūsu krājumu virtuālajā vidē.	Pieaug mūsu muzeju krājumiem veltīto ziņu skaits mūsu virtuālajās vietnēs	25%	50%	KSR
R.2.6.2. Pieaug mūsu krājuma un publiskā piedāvājuma lietotāju skaits gan klātienē, gan virtuālajā vidē.	Pieaug mūsu krājuma lietotāju skaits	20%	30%	KSR
R.2.7.1. Mēs esam izveidojuši vienotu, loģisku, muzeja darbības pamatfunkciju īstenošanai atbilstošu iestādes struktūru un izstrādājuši nodaļu un struktūrvienību darbību reglamentējošus dokumentus.	Darbinieku aptaujas dati liecina, ka viņiem ir skaidrs, kādas funkcijas pilda iestādes nodaļas un struktūrvienības	70%	100%	KSR
R.2.7.2. Mēs esam precizējuši un papildinājuši darbinieku amatu aprakstus, tie atbilst amata pienākumiem, un ieviesuši vienotus amatu nosaukumus.	Darbinieku aptaujas dati liecina, ka viņiem ir skaidri savi darba pienākumi un tie atbilst ikdienā veicamajiem darba uzdevumiem.	70%	100%	KSR
R.2.7.3. Mēs esam izstrādājuši un ieviesuši darbinieku ikgadējās novērtēšanas sistēmu un pakārtojuši tai darbinieku motivācijas sistēmu.	Darbinieku aptaujas dati liecina, ka viņiem izprot mūsu darbības stratēģiskos mērķus un ir motivēti tos sasniegt	70%	80%	KSR
R.2.7.4. Mēs esam uzlabojuši darba vietas atbilstoši drošības un tehnoloģiskajām prasībām un nodrošinām darbiniekiem iekļaujošu un	Darbinieku aptaujas dati liecina, ka viņi atzīst uzlabojumus	60%	80%	KSR

labbūtību vairojošu darba vidi.				
R.3.1.1. Mums rūp mūsu kopienas, tāpēc mēs rūpējamies par vietējām kopienām nozīmīga mantojuma saglabāšanu un iesaistām kopienas savu pamatfunkciju īstenošanā.	Kopienu skaits, kuru mantojumam veltīta īpaša uzmanība, veidojot publisko piedāvājumu	5	10	GSR
R.3.1.2. Mēs sadarbojamies ar Cēsu novada pašvaldības Izglītības pārvaldi un novada izglītības iestādēm (t.sk. mākslas un mūzikas skolām), sniedzot skolēniem metodisko atbalstu zinātniski pētniecisko darbu izstrādē; kopā ar skolotājiem izstrādājot izglītojošās programmas, kas ir balstītas Izglītības standartā un palīdz skolēniem nostiprināt mācību vielu; piedāvājot skolēnu vecākiem brīvā laika kopā ar bērniem pavadīšanas iespējas, kas stiprina nacionālo identitāti un piederības apziņu Cēsu novadam.	Sadarbības rezultātā radīto jauno izglītojošo norišu (mūsu muzeju krājumos balstīti skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi; izglītojošās programmas; nodarbības bērniem kopā ar vecākiem)	20	30	KSR
R.3.1.3. Sadarbībā ar Cēsu novada pašvaldības Kultūras pārvaldi, Koncertzāli "Cēsis" un Kino "Cēsis", Cēsu Mākslas festivālu, citām kultūras institūcijām un vietējo radošo kopienu mēs attīstām un nodrošinām daudzveidīgu un savstarpēji papildinošu mākslas un kultūras norišu piedāvājumu cēsniekiem, Cēsu novada iedzīvotājiem un viesiem.	Sadarbības rezultātā radīto jauno mākslas un kultūras norišu skaits	10	15	KSR
R.3.1.4. Mēs sadarbojamies ar Cēsu pilsētas un novada uzņēmējiem, lai izveidotu un	Ar Cēsu pilsētas un novada uzņēmējiem	5	15	KSR

uzturētu Cēsu muzejā suvenīru veikalu ar speciāli Cēsīm un novadam radītu suvenīru preču klāstu.	noslēgto sadarbības līgumu skaits par muzeju suvenīru radīšanu un izgatavošanu			
R.3.1.5. Mēs īstenojam savas pamatfunkcijas sadarbībā ar citām atmiņas institūcijām novadā, reģionā un Latvijā.	Ar citām novada, reģiona vai Latvijas atmiņas institūcijām noslēgto sadarbības līgumu skaits par muzeju pamatfunkciju īstenošanu	10	15	GSR
R.3.1.6. Mēs piedalāmies starptautiskos projektos.	Starptautisko sadarbības projektu skaits	2	3	KSR
R.3.2.1. Sadarbībā ar biedrību "Kultūra un veselība" mēs turpinām piedāvāt programmu "Nosūtījums uz muzeju", paplašinot mūsu sadarbības partneru loku, uzkrājot arvien daudzveidīgāku un iekļaujošāku pieredzi darbā ar mūsu galvenajām mērķauditorijām un iesaistot arvien plašāku mērķauditoriju.	Starpdisciplinārās programmas "Nosūtījums uz muzeju" īstenoto ciklu skaits	4	8	GSR
R.3.2.2. Sadarbībā ar biedrību "Kultūra un veselība" mēs attīstām Eduarda Veidenbauma muzeju "Kalāči" kā kultūras un veselības sadarbības kompetenču centru Latvijā.	Prasmju apgūšanas un pieredzes apmaiņas semināru skaits	2	4	GSR
R.3.3.1. Mēs piedāvājam regulārus ar krājuma priekšmetu vai vēsturisku ēku saglabāšanu, t.sk. preventīvo restaurāciju saistītus, tematiskus seminārus Latvijas muzeju krājumu glabātājiem, restauratoriem,	Kultūras, vēstures un arhitektūras mantojuma saglabāšanu veicinošos semināru skaits	2	2	KSR

kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas entuziastiem.				
R.3.3.2. Mēs piedāvājam tematiskas praktiskās mantojuma saglabāšanas nodarbības mūsu mērķauditorijām.	Praktisko mantojuma saglabāšanas nodarbību skaits	4	6	KSR
R.3.4.1. Mēs rūpējamies par autentiskuma saglabāšanu mūsu pārziņā esošajās mantojuma vietās un ar savu publisko piedāvājumu izceļam autentiskumu kā vērtību.	Apmeklētāju aptauju dati liecina, ka viņi atpazīst un novērtē autentiskumu mūsu pārziņā esošajās mantojuma vietās un publiskajā piedāvājumā	50%	70%	KSR
R.3.4.2. Pieaug mūsu sociālās atbildības kapacitāte un mēs kļūstam arvien iekļaujošāki.	Iekļaujošo norišu skaits mūsu piedāvājuma (% no kopējā norišu skaita)	30%	50%	GSR
R.3.4.3. Mūsu publiskais piedāvājums piesaista Cēsīm un Cēsu novadam kultūras tūristus.	Pieaug apmeklētāju skaits, kas izvēlās mūsu kultūras piedāvājumu.	10%	20%	KSR
4.1.1. Visām mūsu mantojuma vietām (ēkām un tām piegulošajām teritorijām) ir izstrādāti pārvaldības plāni.	Pārvaldības plānu skaits	3	4	GSR
4.1.2. Mēs regulāri veicam preventīvus pasākumus, kas uzlabo mūsu muzeju krājumu un mantojuma vietu saglabātību.	Regulāri veikto preventīvo pasākumu skaits, kas veicina muzeju krājumu un mantojuma vietu saglabātību	10	20	KSR
4.2.1. Ir pieauguši ieņēmumi no mūsu piedāvātajiem produktiem un pakalpojumiem.	Ieņēmumu apjoms gadā	Pieaugoša tendence	Pieaugoša tendence	GSR
4.2.2. Esam piesaistījuši finansējumu īstermiņa	Piesaistītā finansējuma apjoms gadā (EUR)	60 000,00	120 000,00	GSR

projektiem no dažādiem finansējuma avotiem.				
4.2.3. Esam piesaistījuši finansējumu ilgtermiņa projektiem no Latvijas vai Eiropas Savienības un citiem starptautiskiem finansējuma avotiem.	Piesaistītā finansējuma apjoms (EUR)	850 000,00	200 000,00	GSR
4.2.4. Esam ieguldījuši piesaistīto finansējumu un gūtos ieņēmumus matojuma ilgtspējas nodrošināšanā.	Matojuma ilgtspējas nodrošināšanā ieguldīto finanšu līdzekļu apjoms % no kopējā piesaistītā finansējuma un ieņēmumu apjoma	50%	30%	KSR
4.3.1. Katrā mūsu pamatekspozīcijā, ekspozīcijā, izstādē un tās pavadošajās publiskajās programmās ir integrēti ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM), no kuriem vismaz viens aktualizē klimata pārmaiņas.	Mūsu pamatekspozīcijās, ekspozīcijās un tās pavadošajās publiskajās programmas izstādēs integrēto IAM skaits	2-4	2-4	GSR
4.4.1. Mēs esam pievienojušies GNP Bioreģiona Labas gribas memorandam un īstenojam savas pamatfunkcijas saskaņā ar to.	Darbinieku aptaujas dati liecina, ka mēs īstenojam mūsu pamatfunkcijas saskaņā ar GNP Bioreģiona memorandu	40%	70%	KSR

7. Stratēģijas ieviešanas process jeb

KĀ MĒS IEVIESĪSIM MŪSU STRATĒGIJU

Reinis Kaudzīte:

*Cilāta dzelzs nerūsē;
darbināts prāts nenoveco.*

Lai nodrošinātu stratēģijas ieviešanu, mūsu komanda ik gadu izstrādās gada darba plānu, kurā būs plānoti konkrēti pasākumi stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanai, kā arī noteiktas atbildīgās nodaļas, struktūrvienības, darbinieki un laika termiņi. Lai savlaicīgi varētu atpazīt un samazinātu iespējamās stratēģijas neizpildes riskus, ik ceturksni mūsu vadības grupas sanāksmē tiks izvērtēta gada plāna izpildes gaita un nepieciešamības gadījumā pieņemts lēmums par plāna izmaiņām vai plāna precizējumiem. Reizi gadā pēc pārskata par gada plāna izpildi, tiks sagatavots pārskats par stratēģijas sasniegamo rezultātu un snieguma rādītāju izpildi, īpašu uzmanību pievēršot galvenajiem rādītājiem, kā arī identificētajiem stratēģijas ieviešanas augstās un vidējās pakāpes riskiem. Nepieciešamības gadījumā stratēģiju var aktualizēt, piemēram, ja, izvērtējot galvenos snieguma rādītājus, tiek secināts, ka izvirzītie rezultāti nenodrošina vēlāmās pārmaiņas.

